Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

15 лютага 2002 года
№ 7 (356)
Выходзіць па пятніцах

ТУ плюс

Навіны рэгіёна

Дом культуры больш не будуюць

МАЛАДЗЕЧНА. Сёлета будаўніцтва гарадскога Дома культуры не будзе фінансавацца. Работы спыненыя, амаль усе будаўнікі ў адпачынку. Засталася запазычанасць заказчыка перад падрадчыкам у 150 мільёнаў рублёў.

Як расказаў намеснік старшыні гарвыканкома па будаўніцтве **Мікалай Воранаў**, пратакол даручэнняў прэзідэнта, складзены па выніках паездкі ў Маладзечна 8 чэрвеня 2001 года, не выконваецца. На будаўніцтва СШ №14, што ў 6-м мікрараёне, аблвыканком павінен быў быў выдзеліць 2 міл'ярды рублёў, а атрымалі толькі 657 мільёнаў. На Дом культуры абяцалі 2,5 мільярда рублёў, а ў выніку – 863,7 мільёна. Такім чынам, у гэтым годзе наўрад ці дачакаемся адкрыцця школы. Вось і 11 лютага з запланаваных 450 мільёнаў рублёў атрымалі 100.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

Новыя старшыні ў выканкомах

12 лютага дэпутаты Маладзечанскага і Валожынскага райсаветаў зацвердзілі старшыняў сваіх райвыканкомаў.

У Маладзечне гэта 50-гадовы **Сямён Касабуцкі**. Сюды ён прыехаў са Стаўбцоўскага раёна, дзе апошнія 13 з лішнім год адпрацаваў старшынёй калгаса імя Мічурына. Нагадаем, 2 лістапада былы старшыня райвыканкома **Леанід Заяц** перайшоў працаваць у аблвыканкам першым намеснікам старшыні.

У Мінск пераехаў былы старшыня Валожынскага райвыканкома **Валянцін Малішэўскі**. Ён працуе намеснікам міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. Старшынёй райвыканкома стаў **Іван Маркевіч**. Ён на 15 гадоў маладзейшы за маладзечанскага калегу, нарадзіўся ў Шчучынскім раёне. На Валожыншчыну прыехаў у лютым 1999 года. Апошняе месца працы – першы намеснік старшыні Валожынскага райвыканкома, начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі.

Юрый КАРПІЦКІ, Наталля ШТЭЙНЕР.

ДАІ – з «Жыгулямі»

ВАЛОЖЫН. Новыя "Жыгулі" шостай мадэлі папоўнілі аўтапарк раённага аддзела ўнутраных спраў. Узнагарода прыйшла па выніках абласнога агляда-конкурсу на ўзорнае ўтрыманне службовых будынкаў. "Жыгулі" перадалі ў ДАІ. Машына стала чацвёртай па ліку ў гэтай службе.

Наталля ШТЭЙНЕР.

Адмена цягнікоў

19 лютага прыгарадны цягнік Маладзечна-Полацк ідзе толькі да станцыі Крулеўшчына і назад.

Паўстагоддзя на ферме

МЯДЗЕЛ. За пяцьдзесят год адпрацавалі даяркамі ў сельгаспрадпрыемстве імя Максіма Танка **Яніна Калбун** і **Тацяна Малько**. У суботу для іх наладзілі ўрачыстасць у Сваткаўскім Доме культуры. Дату выбралі невыпадковую – Яніне Калбун якраз 9 лютага споўнілася 70 год. Ад райвыканкома ім уручылі па тэлевізары. Дарэчы, жанчыны яшчэ працуюць на ферме і не абы-як.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Надвор'е на выхадныя

Субота, 16 лютага

Мінск	Вільня
-3°С (уначы) 2°С (удзень)	-4°С (уначы) 1°С (удзень)

Нядзеля, 17 лютага

Мінск	Вільня
-3°С (уначы) 2°С (удзень)	-4°С (уначы) 1°С (удзень)

Амерыканцы ў Маладзечне

МАЛАДЗЕЧНА. З 13 па 22 лютага ў горадзе праходзяць дні амерыканскай культуры. На іх адкрыццё ў цэнтральную бібліятэку імя Багдановіча прыехаў Надзвычайны і паўнамоцны пасол ЗША ў Беларусі Майкл Козак.

Ён удзельнічаў у адкрыцці інтэрнет-класа і аддзела літаратуры на замежнай мове. Амерыканцы не абмежаваліся пераразаннем стужачкі. Камп'ютэрны клас адкрыўся ў рамках праграмы Цэнтра культуры, інфармацыі і адукацыі пры пасольстве ЗША. Большую частку літаратуры на замежных мовах таксама прывезлі амерыканцы.

Да сустрэчы з заакіянскімі гасцямі рыхтаваліся. Хор дзіцячай музычнай школы выканаў песні на беларускай і англійскай мовах, чым узрушыў пасла. Шчыра ён апладзіраваў танцорам з сярэдняй агульнаадукацыйнай школы мастацтваў.

Майкл Козак падарыў дырэктару гарадской бібліятэчнай сістэмы **Ніне Артышэвіч** кнігу пра Амерыку, а ўзамен ад гарадскіх уладаў атрымаў саламяную лялькy з надпісам "Маладзечна-2002" і буклет пра горад.

Цікава было паслухаць размову пасла з першым намеснікам старшыні гарвыканкома **Яфімам Ідэльчыкам**. Адзін гаварыў на англійскай мове, другі – на рускай, і кожны пра сваё. Але адзін аднаго зразумелі. Пазней, калі адкрылі інтэрнет-клас, да аднаго з камп'ютэраў падышоў Майкл Козак. Ён прысеў на кукішкі і пачаў працаваць з інтэрнетам. Нягледзячы на тое, што побач было крэсла. І яшчэ Майкл Козак запомніўся сваёй галівудскай усмешкай.

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Пасол ЗША ў Беларусі Майкл Козак, прысеўшы на кукішкі у інтэрнет-класе бібліятэкі імя Багдановіча, вандруе па «сусветным павуцінні».

У рамках дзён амерыканскай культуры ў бібліятэках і школах горада запланаваны шэраг мерапрыемстваў. Гэта віктарыны, лекцыі, выстаўкі літаратуры, прагляд відэафільмаў на амерыканскую тэматыку.

Юрый КАРПІЦКІ.

Экспрэс-апытанне віляйчан

Беларуская мова жывая ці мёртвая?

Мікалай Гіро, дырэктар СШ №3:

– Жывая, бо ёсць частка людзей, што на ёй размаўляюць. Чуем беларускую мову па радыё, сустракаем у друку. Не дай бог, каб была мёртвая, бо не будзе мовы – не будзе народу.

Ганна Ракецкая, працуе на біржы:

– Жывая. Я, увогуле, люблю, як людзі размаўляюць на ёй, асабліва па тэлевізары (вельмі прыгожа).

Дыяна Носава, вучаніца вілейскай гімназіі:

– Беларуская мова жывая. І будзе жыць, калі будуць на ёй размаўляць. А такія людзі ёсць.

Ігар Мароз, дызайнер-вярстальшчык раённай газеты:

– Перастане быць жывой, бо галоўным носьбітам з'яўляецца моладзь, а яна не размаўляе на беларускай мове. Мова не мае дзяржаўнай падтрымкі.

Надзея Новік, інструктар раённага спажывецкага таварыства:

– Вядома, жывая. Калі чалавек умее размаўляць па-беларуску, то мова прыгожая. А калі не ўмее – то не.

Апытанне правяла Яўгенія МАНЦЭВІЧ.

Час рэанімаваць беларускую мову?

У канцы жніўня Міністэрства адукацыі прыняло "Праграму дадатковых мер па пашырэнні сферы выкарыстання беларускай мовы у сістэме адукацыі".

Аблвыканкомы ў праграмах развіцця адукацыі зацвердзілі шэраг мерапрыемстваў. У кожным раённым цэнтры ці горадзе павінна быць не менш чым адна школа з беларускай мовай навучання. Акрамя гэтага, рай- і гарвыканкомы павінны адкрыць беларускамоўныя дашкольныя ўстановы, штогод лепшым школам прысуджаць званне "Узорная беларуская школа", а таксама паступова пераводзіць справаводства на беларускую мову. Тэрмін выканання гэтых мерапрыемстваў – 2002-2003 гады.

На сітуацыю з беларускай мовай у сферы адукацыі звярнуў сваю ўвагу сакратарыят Таварыства беларускай мовы. У гэтым закліку гаворыцца, што падарогі ў аддзелы адукацыі паказалі, што многія з іх, хто па няведанні, а хто наўмысна, не спяшаюцца выконваць Праграму". У сувязі з гэтым Сакратарыят заклікае патрабаваць ад мясцовых улад выканання "Праграмы": "Патрабуйце адкрыцця беларускіх дзіцячых садкоў, класаў, школ, ліцэяў, гімназій, беларускіх плыняў у ВНУ, каледжах і тэхнікумах, Беларускага нацыянальнага універсітэта. Будзьма гаспадарамі на сваёй зямлі!"

Мы звярнуліся ў аддзелы адукацыі рэгіёна і пацікавіліся становішчам спраў на месцах.

Вацлаў Рушлевіч, Маладзечанскі раён:

- У нас у раёне ўсе школы (17 сярэдніх, 10 базавых і 5 пачатковых) – беларускамоўныя. Безумоўна, ёсць рускамоўныя класы ў Чысці, Радашковічах і Красным. Іх нельга закрываць – гэта жаданне бацькоў. Мы праводзім работы з мэтай папулярызацыі беларускай мовы. Я лічу, што гэтая праграма запозненая. Мы ўжо стварылі праграму па агітацыі за беларускую мову і былі ва ўсіх школах. На працягу 3 год усе класы вучацца на беларускай мове. Але сёння ёсць праблема з падручнікамі. Калі ў пачатковых класах іх можна знайсці, то ў 5-6-х – не. Даводзіцца купляць бацькам.

Святлана Суханская, Мядзельскі раён:

- Мы надалі шмат увагі беларускай мове. На рускай мове вучацца толькі некалькі класаў, якія займаюцца па развіццёвай методыцы, у Мядзеле і Кабыльніку. Усе 29 школ – беларускамоўныя. Мы ніколі не адмаўляліся ад роднай мовы. Я лічу, што беларусы павінны любіць сваю мову, а руская гэтаму не перашкаджае. Але ж калі праграму нехта прыме ўпершыню, тады магчымыя цяжкасці. У нас вялікая міграцыя і шмат перасяленцаў, якія "за" рускую мову.

Уладзімір Булавіцкі, Астравецкі раён:

Гэта пастанова ўрада, і мы будзем яе выконваць.

Віктар Гардынец, Валожынскі раён:

- У раёне ва ўсіх 37 школах навучанне вядзецца на беларускай мове, хаця ёсць рускамоўныя класы. Таму гэтая праграма нам не патрэбная і тычыцца іншых гарадоў. Яе трэба выконваць, таму што беларуская мова – дзяржаўная. У нашым горадзе жывуць выхадцы з Расіі. Мы даем права выбару, і бацькі вырашаюць, на якой мове лепш вучыцца дзецям.

Клаўдзія Перхаровіч, намеснік загадчыка Маладзечанскага гарадскога аддзела адукацыі:

- Гэтая праграма ўжо дзейнічае. У гэтым годзе мы адкрыем школы з паглыбленым вывучэннем беларускай мовы і курсы па выбары. Павялічым колькасць гурткоў і больш мерапрыемстваў на беларускай мове. Хаця школы №№1, 9 і беларуская гімназія – беларускамоўныя, а №2 і №7 – двухмоўныя. Я стаўлюся да гэтай праграмы станоўча. Мы жывем у Беларусі, таму павінны ведаць родную мову. Гэта наша спадчына. Вось плануем увесці новы прадмет – "Маладзечназнаўства". А ў маі правядзем 17-ы злёт юных талентаў, які прысвечаны 120-годдзю з дня нараджэння Янкі Купалы. Усё будзе праводзіцца на беларускай мове.

Людміла Воўкава, Ашмянскі раён:

- У нас беларускамоўны раён. Усе сельскія школы – цалкам беларускамоўныя, а ў гарадскіх ёсць беларускамоўныя класы. Таму я не бачу праблем з развіццём беларускай мовы ў нашым раёне.

Яўген Кулінковіч, Вілейскі раён:

- На сяле ўсе 36 школ у нас – беларускамоўныя. З горадам сітуацыя крыху іншая. Чыста беларускай школы ўжо няма. Гэта звязана з тым, што цяперашнія першакласнікі вучацца пераважна на рускай мове. Такое жаданне бацькоў, і адмовіць мы не маем права. Беларускамоўны першы клас ёсць толькі ў СШ №6. Калі будзем рабіць у горадзе беларускамоўную школу, то на базе СШ №3.

Такая самая гісторыя з дашкольнымі ўстановамі. Усе сельскія садкі ў нас беларускамоўныя, у горадзе – змешаныя.

Ад вядзення справаводства на беларускай мове мы не адступалі. Лічу, што складаная сітуацыя з развіццём мовы таму, што ў абсалютнай большасці ВНУ ў Беларусі выкладанне вядзецца на рускай мове.

Вольга ПІЛІПЕНКА, Юрый КАРПІЦКІ.

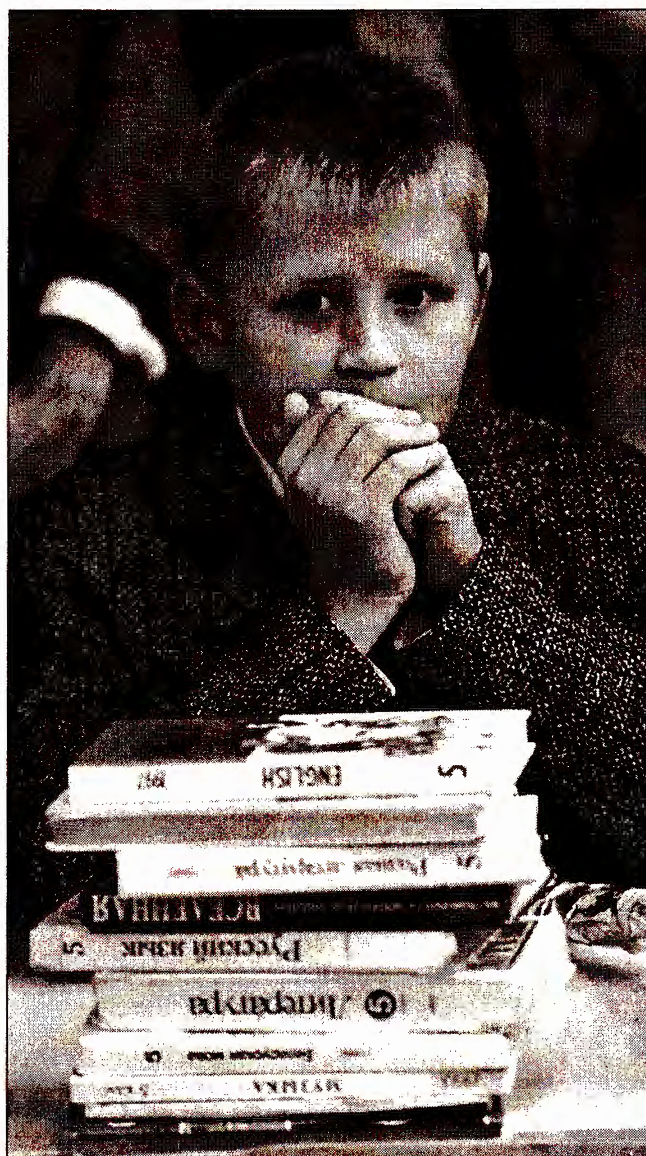

Фота IREX/ProMedia.

Ці ёсць месца беларускай мове ў нашай краіне?

■ **КОНКУРСЫ**

Які будзе беларускі гімн?

Сёлета рэспубліканская камісія праводзіць конкурс на новы беларускі гімн. Да 1 красавіка камісія прымае варыянты.

Рэспубліканская камісія адбярэ 5 варыянтаў новага гімна, якія запішуць з духавым аркестрам. Новы гімн упершыню павінен прагучаць 3 ліпеня.

Прапануем два тэксты. Першы прадаставіў ільянец, настаўнік **Мікола Кутас**. Ён аднавіў тэкст гімна БССР (словы М. Клімковіча, музыка Н. Сакалоўскага).

Гімн

музыка Н. Сакалоўскага
словы М. Клімковіча

Люд Беларусі зведаў у скрусе
Горыч суровых, частых нягод.
Бітвы за волю, бітвы за долю
Нас гартавалі з года ў год.
Мы – беларусы, вось наша імя,
Праца і мір нам –
як сонца ўсход.
Гонар і Слава нашай Радзіме!
Слава табе,
наш свабодны народ!
Верым заўсёды
ў дружбу народаў,
Ў свеце пашану, моц здабылі.
Вечна мы будзем,
вольныя людзі,
Жыць на шчаслівай,
вольнай зямлі.
Мы – беларусы, вось наша імя,
Праца і мір нам –
як сонца ўсход.
Гонар і Слава нашай Радзіме!
Слава табе,
наш славянскі народ!
Еднасць народа – сіла народа,
Разам вітаем выбраны шлях.
Горда лунае – нас акрыляе
Сцяг, што ўзнялі мы –
велічны сцяг.
Мы – беларусы, вось наша імя,
Праца і мір нам – як сонца ўсход.
Гонар і Слава нашай Радзіме!
Слава табе, беларускі народ!

Падтрымлівае ідэю правядзення конкурсу на новы беларускі гімн і Таварыства беларускай мовы.

Сакратарыят ТБМ прапануе ў якасці гімна Беларусі зацвердзіць песню "Магутны Божа" на словы Наталлі Арсенневай, музыка Міколы Равенскага.

Прапанова палягае ў тым, што пераважная большасць грамадзян Беларусі – хрысціяне, і ў нашай краіне існуюць трывалыя хрысціянскія традыцыі. "Таму, - гаворыцца ў прапанове, - мы ўпэўненыя, што "Магутны Божа" будзе спрыяць кансалідацыі людзей у моцную супольнасць і натхняць іх на штодзённую стваральную працу". "Магутны Божа", на думку кіраўніцтва ТБМ, – найбольш прыдатны варыянт нацыянальнага гімна як па велічнасці і прыгажосці музыкі, так і па глыбокім змесце.

«Магутны Божа!»

Музыка М. Равенскага
словы Н. Арсенневай

Магутны Божа!
Ўладар сусветаў,
вялікіх сонцаў і сэрц малых
над Беларусяй ціхай і ветлай
рассып праменне Свае хвалы.
Дай спор у працы
будзённай, шэрай
на хлеб штодзённы,
на родны край.
Павагу, сілу і веліч веры
у нашу праўду,
у прышласць – дай!
Дай урадлівасць
жытнёвым нівам
учынкам нашым пашлі ўмалот
Зрабі свабоднай,
зрабі шчаслівай
Краіну нашу і наш народ!

Падрыхтаваў Юрый КАРПІЦКІ.

Народны і ўзорны

СМАРГОНЬ. Па выніках работы за мінулы год тэатр гульні "Завадатар" атрымаў званне народнага самадзейнага калектыву. А ансамбль народнай музыкі "Гулянок" стаў узорным.

Ала СТРАШЫНСКАЯ.

■ **ШКОЛА**

Вугалок па бяспецы дарожнага руху

СМАРГОНЬ. На мінулым тыдні ў СШ №2 адкрыўся першы ў вобласці вугалок па бяспецы дарожнага руху.

Займаецца гэтай справай настаўнік дапрызыўнай падрыхтоўкі **Мікалай Дубовік**. Вучні пятых класаў зрабілі малюнкі на дарожную тэматыку. З малюнкаў склалі стэнд ад столі да падлогі. Калекцыя будзе пастаянна абнаўляцца. У цэнтры размясцілі насценгазету "Чырвоны, жоўты, зялёны".

Тарэса КУМІШЧА.

Ураган знёс стайню

СМАРГОНЬ. У вёсцы Новае Сяло на мінулым тыдні вецер знёс канюшню. Будынак канюшні абваліўся на коней, што там знаходзіліся. З 18 коней тры загінулі адразу, 4 – параненыя. Іх лёс ужо прадвызначаны. Ураган пашкадаваў цялят, якія знаходзіліся побач, але пад абвал не трапілі.

Урон, нанесены ўраганам, складае 14 мільёнаў 998 тысяч рублёў. Гэта толькі ацэнка пашкоджанага будынка. У райвыканкоме створаная спецыяльная камісія, якая будзе вывучаць наступствы і ацэньваць больш дакладна нанесены ўрон.

Ірына ЯСІНСКАЯ.

■ **АДКРЫТЫ ЛІСТ**

ТБМ звяртаецца да чытачоў «РГ»

Старшыня грамадскага аб'яднання "ТБМ імя Ф. Скарыны" Алег Трусаў звярнуўся з адкрытым лістом да чытачоў "РГ".

Паважаныя чытачы "Рэгіянальнай газеты"!

Дзякуючы намаганням ТБМ, Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь прыняла 2 .03.2001 года "Праграму дадатковых мер па пашырэнні сферы выкарыстання беларускай мовы ў сістэме адукацыі" (гэты дакумент апублікаваны цалкам у "Нашым слове" № ад 12 снежня 2001 года).

Аднак практычнае выкананне гэтай праграмы залежыць ад кожнага з нас, і таму мы прапануем вам напісаць адпаведныя лісты на імя старшыні выканкома і загадчыка аддзела адукацыі вашага горада ці раёна з прапановай з новага 2002-2003 навучальнага года адкрыць Нацыянальную гімназію з беларускай мовай навучання. Дарэчы, настаўнікі, якія будуць падтрымліваць ідэю стварэння Нацыянальнай гімназіі ў вашым рэгіёне і потым працаваць у ёй, атрымаюць надбаўку да заробку ў памеры 20%.

Дарагія сябры, цяпер мы збіраем ахвяраванні на выданне беларускіх каляндарыкаў з партрэтамі **Браніслава Тарашкевіча, Янкі Купалы, Якуба Коласа, Ігната Дамейкі і Міхася Ткачова**, а таксама сродкі на падпіску газеты "Наша слова" вясковым і школьным бібліятэкам, якія не маюць на гэта сродкаў.

Просім вас прыняць актыўны ўдзел у гэтай пачэснай справе. Спісы ахвяравальнікаў будуць надрукаваныя ў "Нашым слове". Ахвяраванні можна пералічыць на наш разліковы рахунак №3015212330014 у МГД ААТ "Белінвестбанк" Мінска, код 764 альбо выслаць паштовым пераводам на адрас: ТБМ імя Ф. Скарыны. 220005, Мінск, вул. Румянцава, 13.

Мы таксама запрашаем вас уступіць у нашую арганізацыю. Суполкі ТБМ актыўна дзейнічаюць у Маладзечне, Смаргоні, Астраўцы, Мядзельскім і Вілейскім раёнах. Аднак было б добра аднавіць дзейнасць ТБМ у Ашмянах і Валожыне. Таму пішыце нам альбо званіце па тэл. 2848511.

З павагай

Старшыня ГА "ТБМ імя Ф. Скарыны" Алег ТРУСАЎ.

Зборы выратуюць бюджэт?

АСТРАВЕЦ. Папаўняць мясцовы бюджэт астравецкія ўлады будуць за кошт збораў у кантрольна-пропускных пунктах "Лоша" і "Катлоўка", што на беларуска-літоўскай мяжы. Рашэнне на гэты конт было прынятае на пазачарговай сесіі Савета дэпутатаў.

Замежныя грамадзяне пры перасячэнні мяжы заплацяць адзін долар ЗША ці ў рублях па курсе Нацбанка. Нашы грамадзяне будуць вымушаныя ў гэтай сітуацыі развітацца з сумай, роўнай 10 працэнтам ад мінімальнага заробку. На сённяшні дзень гэта адна тысяча рублёў. Ад платы будуць вызваленыя інваліды I і II груп, дзеці, якія паедуць на аздараўленне за мяжу, дыпламаты, творчыя і спартыўныя калектывы і некаторыя іншыя.

Гады два таму падобныя зборы грошай ужо дзейнічалі ў прызначаных пунктах. Уладальнікі легкавых машын пры ўездзе ў нашу краіну плацілі пяць, а грузавых – дваццаць долараў ЗША.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Наркотыкі ў тайніку

АШМЯНЫ. У пункце памежнага і мытнага кантролю "Каменны Лог" супрацоўнікі Ашмянскай мытні затрымалі жыхара Літвы. Перад праваахоўнымі органамі ён правінаваціўся правазам у Літву наркотыкаў.

У бляшанцы з-пад кавы было зроблена двайное дно. У гэтым тайніку знаходзілася 5 грамаў сінтэтычных наркотыкаў у выглядзе парашку і таблетак. Акрамя гэтага, мытнікі знайшлі і марыхуану. Міліцыя расследуе гэты факт.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

На зарплату хапае

МАЛАДЗЕЧНА. З 1 лютага ў 1,5 раза падаражэў праезд у гарадскіх аўтобусах. Цяпер поўны білет каштуе 120 рублёў.

Пра свае праблемы і планы расказваюць дырэктары самых вялікіх аўтапаркаў рэгіёна: у Маладзечне, Вілейцы і Смаргоні.

Дырэктар Маладзечанскага аўтапарка №4 **Пётр Мамчыц**:

– Сёння мы маем запазычанасць у 70 мільёнаў рублёў. Яшчэ вінаватыя 30 мільёнаў банку за крэдыт. Але зарплату выдаем без затрымак. А на рызіну і рамонт няспраўных аўтобусаў няма грошай. Ніякіх маршрутаў адмяняць не будзем, як і ўводзіць новыя. Гэтыя б утрымаць!

Мікалай Самайловіч, дырэктар Смаргонскага аўтапарка №17:

– Нам, як і ў Маладзечне, жывецца нялёгка. Ёсць запазычанасць у 110,3 мільёна рублёў. Са снежня не працуе грузавы транспарт. Пакуль пасажырскія маршруты не адмяняем, але я напісаў ліст у райвыканкам, каб спынілі аўтобусы на гадзіну ночы. Усё адно пасля 22-00 ходзяць пустыя. Вясной пусцім 2 рэйсы на Гродна і 1 у Ваўкавыск. Вось адкрылі маршрут №8 па горадзе, але з-за тэхнічнай неадпаведнасці дарог ДАІ была супраць, таму зноў закрылі. Заўтра (гаварылі 11 лютага) пачнем выдаваць зарплату. Сярэдняя ў аўтапарку за снежань – 132 тысячы рублёў, а ў вадзіцеляў – 170.

Дырэктар Вілейскага аўтапарка №5 **Мікалай Жарнікаў** ацаніў запазычанасць як невялікую, але канкрэтнай лічбы не назваў. Тут таксама маршруты не адмяняюцца. Зарплата выдаецца ў тэрмін і складае 161945 рублёў.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ **КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА**

Гінуць з-за неабачлівасці

МАЛАДЗЕЧНА. З-за недастатковай бацькоўскай увагі на чыгуначнай станцы Маладзечна магла загінуць пяцігадовая дзяўчынка.

Яе маці хацела хутчэй заняць месца ў электрычцы на Мінск. Шлях перагарадзіў манёўровы цеплавоз. Жанчына перабегла пуці, але яе дачка засталася на другім баку. Калі перабегла маці, дзяўчынка вырашыла бегчы за ёй. На пероне знаходзіўся старшыня міліцыі **Аляксей Бажко**, які кінуўся за дзяўчынкай і змог выратаваць яе. Да цеплавоза заставалася менш за тры метры.

У студзені на Маладзечанскай чыгунцы смяротна траўміраваныя 3 чалавекі, што на 1 больш, чым за такі ж перыяд летась.

Людзі гінуць з-за ўласнай неасцярожнасці – усе засыналі на рэйках. Гэта 50-гадовая маладзечанка, 26-гадовы жыхар Вілейшчыны і 56-гадовы мужчына з Вязаўца. Апошні працаваў на чыгунцы.

Юрый КРАЎЧАНКА, старшы інспектар Маладзечанскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце.

Куранецкая доля

Палова энергіі, скрадзенай у энерганагляда ў Вілейскім раёне, прыпадае на жыхароў Куранца

1 мільён 170 тысяч рублёў выкладуць са сваёй кішэні злодзеі з Куранца, якія кралі электрычную энергію. Увогуле, у студзені у Вілейскім раёне мясцовым энерганаглядам кожны другі акт аб крадзяжы электраэнергіі складзены на куранчан.

Франц С. залез у электралічыльнік, **Валеры Т.** затармазіў дыск электралічыльніка. **Любоў Ч., Аляксандр П., Галіна Ш., Ларыса В., Ядвіга А., Юры А., Генадзь В., Уладзімір К.** таксама знаходзілі спосабы абдурыць, здавалася б, пастаўшчыка электрычнасці. Урэшце ж былі пакараныя самі. За студзень у Вілейскім раёне зафіксавана крадзяжоў прыкладна на 29 тысяч кілават–гадзін. І толькі Куранецкая доля склала там амаль 14 тысяч.

Інспектары энерганагляду разам з работнікамі электрасетак, а часта з прадстаўнікамі міліцыі, рэгулярна праводзяць рэйды-праверкі карыстання электраэнергіяй. Ніводны выезд не застаецца безвыніковым. Інспектары ведаюць адрасы, па якіх пастаянна фіксуецца "знікненне" электрычнасці, ведаюць адрасы, дзе не адзін раз ужо хапалі злодзея за руку, а сітуацыя застаецца ранейшая. Яе можна ахарактарызаваць проста: кралі, крадуць, на жаль, будуць красці.

Мы ў прадмесці Вілейкі – Макаўі. Электраманцёр раёна электрычных сетак **Мікалай Субач** выходзіць з тэлескапічнай "вудай" – спецыяльным прыстасаваннем, каб замераць у лініях электраперадач спажыванне энергіі. У навакольных дамах, як па каманде, адключаюцца электрапрыборы: гаспадары заўважылі "паляўнічых". Нягледзячы на выхадны дзень, у многія дамы не зайсці. Або проста не адчыняюць дзверы, або, хтосьці, прасунуўшыся ў шчылінку, гаворыць: гаспадароў няма, завітайце пазней.

Не злоўлены – не злодзей. У выніку ў Макаўі брыгада зафіксавала толькі адзін выпадак несанкцыянаванага (безлічыльнікавага) падключэння. Чалавек захацеў папіліць дровы, але так, каб на паказчыках лічыльніка гэтае не адбілася. Гук цыркуляркі яго выдаў.

Фота Аляксандры МАНЦЭВІЧА.

Электраманцёр раёна электрасетак Мікалай Субач стараецца знайсці месца "знікнення" энергіі. Падчас рэйду ў прадмесці Вілейкі Макаўі.

У той самы дзень у Вілейцы на вуліцы Партызанскай інспектары знайшлі неўлічаную разетку, пашкоджаны электралічыльнік. Гараджанін **С.Т.** заплаціць 92 тысячы рублёў, каб пакрыць урон. Колькі ж на самой справе "прабегла" кілават праз разетку – цяжка сказаць. Не зафіксавана.

Крадзяжы электраэнергіі – спецыфічная рэч. Гэта не мех мукі з калгаснай фермы. Слядоў крадзяжу практычна не застаецца. Заходзяць інспектары ў дом. Сцены сустракаюць цеплынёй, а трубы вадзянога ацяплення аб кацёл – халодныя. Застаецца толькі здагадвацца, што энергія ўсё ж аднекуль паступала.

Старшы інспектар энерганагляду **Яўген Петрыкевіч** бачыць выйсце, напрыклад, у такім прынцыповым рашэнні. Выносіць лічыльнікі вонкі, на вуліцу. А ты, гаспадар, падключайся пасля куды хочаш. Усё адно уся энергія будзе фіксавацца. Так зрабілі ў Латвіі. І крадзяжы энергіі спыніліся адразу. Аднак інспектар сам сабе і апаніруе: але ж лічыльнікі скрадуць...

Пакуль энергія знікае, як вада ў пясок. І следу не застаецца. Так доўга працягвацца не зможа. Перасохне крыніца. І ўсё адно, прыйдзецца наводзіць парадак. Можа, пераносіць лічыльнікі, можа павялічваць штрафы. Закон захавання энергіі – аб'ектыўная дадзенасць. Энергія не бярэцца з пустэчы. Яна толькі пераразмяркоўваецца або пераходзіць у іншы стан. І калі гэта не фіксуецца, не значыць, што застаецца незаўважаным.

Мікола ГАЙДУК.

■ **ПЫТАЙЦЕСЯ – АДКАЗВАЕМ**

Засцерагайцеся падробак

Васіль Рамановіч з Маладзечна пытаецца: *"Чаму галоўны ўрач стаматалагічнай паліклінікі выдаў свой загад для ўрачоў тэрапеўтычнага аддзялення, каб яны не карысталіся абязбольвальнымі сродкамі, якія грамадзяне набылі ў аптэках горада?"*

Адказвае галоўны ўрач гэтай паліклінікі **Віктар Шымко**:

– Так. Быў такі загад №114 ад 2001 года. Я прыняў яго, каб пазбегнуць ускладненняў пры абязбольванні і каб ведаць якасць лекаў. Да гэтага трэба ставіцца сур'ёзна, таму што ідзе фальсіфікацыя лекавых прэпаратаў. Звычайна яны закрытыя коркамі, і ў бутэлечках можа быць невядома што.

Пасля ўвядзення такіх лекаў могуць узнікнуць самыя непрадбачаныя сітуацыі, і мы за гэта адказваем. Калі да нас прывозяць лекі, фірма прадастаўляе сертыфікат і іх састаў.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

Створаны фонд мацярынства і дзяцінства

МАЛАДЗЕЧНА. У аўторак дэпутаты райсавета на сваёй пазачарговай сесіі прынялі рашэнне аб стварэнні раённага фонду падтрымкі мацярынства і дзяцінства.

Намеснік старшыні райвыканкома Наталля Гайковіч сказала, што з-за недахопу бюджэтнага фінансавання могуць сарвацца раённыя мерапрыемствы, напрыклад, праграма "Здароўе".

Крыніцай даходаў створанага фонду будуць добраахвотныя ахвяраванні ад прыватных асоб, прадпрыемстваў, а таксама грошы, якія будуць зароблены на суботніках, арганізаваных райвыканкомам.

Плануецца, што грошы пойдуць на датацыі школьнага харчавання, павелічэнне дапамогі дзецям-інвалідам і іншыя праграмы ў галінах аховы здароўя і адукацыі.

Размяркоўваць грошы з фонду будзе савет з шасці чалавек.

Юрый КАРПІЦКІ.

Курсы валют НБ РБ

	7 лютага	14 лютага
Долар	1650,00 руб.	1653,00 руб.
Літ	413,94 руб.	419,33 руб.
Расійскі рубель	53,69 руб.	53,60 руб.
Злоты	392,30 руб.	397,42 руб.
ЕЎРА	1429,64 руб.	1447,86 руб.

"Вулічныя" курсы ў Маладзечне

Долар	1660 – 1680 руб.	1660 – 1680 руб.

Маладзечна. Цэны ў сераду на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 6.02	13.02
Курыныя кумпячкі, 1 кг	2600	2600
Кілбаса с/вялен., 1 кг	9500	9200
Сасіскі, 1 кг	3950	3950
Селядзец, 1 кг	2200	1800
Рыс, 1 кг	650	600
Грэчка, 1 кг	500	550
Цукар, 1 кг	730	730
Алей, 1 л	1550	1550
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1200	1000
Маянэз, 200 г	320	320
Кава "Пеле", 100 г	1800	1800
Шпроты, бляшанка 160 г	600	600
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	600	600
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	600	600
Капуста, 1 кг	550	500
Лімоны, 1 кг	1700	1800
Апельсіны, 1 кг	1500	1500
Сялянскія прадукты		
Смятана, 1 л	1400	1600
Масла, 1 кг	3000	3400
Тварог, 1 кг	1500	1500
Малако, 1,5 л	600	600
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1500	1600
Бульба, 1 вядро	2500	2500
Морква, 1 кг	500	800
Яблыкі, 1 кг	550	500

■ **«РГ»-СТАТЫСТЫКА**

Беспрацоўе ў рэгіёне

	Колькасць беспрацоўных	Узровень беспрацоўя
Маладзечна	1597 (+76) чал.	2,63%
Маладзечанскі раён	317 (+5) чал.	1,27%
Астравецкі раён	374 (+7) чал.	2,56%
Ашмянскі раён	166 (-) чал.	0,9%
Валожынскі раён	звестак не прадаставілі	
Мядзельскі раён	300 (+36) чал.	1,6%
Смаргонскі раён	1224 (+103) чал.	3,65%

У дужках паказаныя змяненні ў параўнанні са студзенем.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ **«РГ»-СТАТЫСТЫКА**

Больш вінаватыя вадзіцелі

СМАРГОНЬ. Летась у раёне зарэгістравана 37 дарожна-транспартных здарэнняў (ДТЗ).

Гэта на 2 меней, чым у 2000 годзе. Асноўнымі вінаўнікамі былі вадзіцелі. З-за іх адбылося 30 ДТЗ, у якіх загінула 13 і паранена 38 чалавек. Усе парушэнні дапусцілі вадзіцелі індывідуальных транспартных сродкаў, службовы аўтатранспарт парушэнняў з цяжкімі наступствамі не здзяйсняў. Па віне пешаходаў адбылося 7 ДТЗ, у якіх загінула 2 і паранена 5 чалавек.

Да адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне правілаў дарожнага руху прыцягнута 21185 чалавек (у 2000 годзе - 26837). За кіраванне аўтатранспартам у нецвярозым стане пакарана 498 вадзіцеляў (477). У тым ліку 138 чалавек пазбавілі вадзіцельскіх правоў (135).

Злачынстваў стала менш

СМАРГОНЬ. Колькасць зарэгістраваных злачынстваў за 2001 год зменшылася з 542 да 396, або на 146 (26,9%). Раскрывальнасць склала 83,3%. Пры гэтым раскрытыя ўсе такія злачынствы, як разбоі, грабяжы, махлярствы, угоны аўтатранспарту.

Не раскрытае адно забойства (з 7 здзейсненых). Гэта забойства пенсіянераў (мужа і жонкі) у вёсцы Валейкавічы. Упершыню за 5 год раскрывальнасць на сяле ніжэйшая, чым у горадзе.

Усяго здзейснена 139 крадзяжоў, у тым ліку, 18 крадзяжоў дзяржуласнасці. Раскрыта 22,2% крадзяжоў дзяржуласнасці, крадзяжоў асабістай маёмасці – 71,9%.

У здзяйсненні злачынстваў удзельнічала 290 чалавек, сярод якіх 44 жанчыны, 43 непаўналетнія. У момант здзяйснення злачынстваў 35,5% былі п'яныя.

Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута ў 2001 годзе 28979 чалавек, у 2000 – 34938 чалавек.

Мікіта ЛІСТАПАД.

Месяц і расліны

Уплыў Месяца на расліны людзі заўважылі з даўніх часоў. Аднак нашы продкі звярталі ўвагу толькі на фазы зямнога спадарожніка.

Калі Месяц нараджаецца і расце да поўнага памеру (ад маладзіка да поўні), яны саджалі і сеялі тыя культуры, якія ствараюць ураджай над зямлёй. Заўважалі станоўчы ўплыў у гэтай фазе Месяца і паліву раслін.

Калі ж Месяц змяншаецца (ад поўні да маладзіка) – сеялі і саджалі расліны, якія фарміруюць ураджай у зямлі, – караняплоды, бульбу і інш. Быў заўважаны дрэнны ўплыў Месяца на расліны пры яго ўзыходжанні і змене фаз.

У апошнія гады астролагі перадавых краін свету знайшлі, што на рост раслін і іх ураджайнасць уплываюць не толькі фазы Месяца, але і размяшчэння яго ў прасторы – у задыякальным коле.

З пераходам Месяца ў чарговы знак задыяка мяняюцца яго характарыстыка і ўплыў на пэўныя працэсы росту і развіцця раслін. Гэтым і тлумачыцца адрозненне ў росце раслін, пасаджаных пры аднолькавых зямных умовах, але ў розныя дні.

Гэты ўплыў узмацняе або аслабляе дзеянне фаз Месяца ў залежнасці ад прадуктыўнасці задыякальнага знака, праз які праходзіць месяц.

Шматгадовымі назіраннямі і досведам людзей установлена, што 5 з 12 знакаў з'яўляюцца прадуктыўнымі (Цялец, Рак, Шалі, Скарпіён, Рыбы) і шэсць – непрадуктыўнымі (Авен, Леў, Стралец, Вадалей, Блізняты, Дзева). Знакі Вадалея і Льва называюць яшчэ і бясплоднымі, і знак Казярога – умерана прадуктыўным.

У прапануемым календары ўлічаны ўплыў на рост і ураджайнасць раслін фаз Месяца і праходжання яго па знаках задыяка, а часткова і сатанінскіх дзён у розныя поры года ў адкрытым і закрытым грунце. Маецца на ўвазе сяўба (пасадка) не толькі на агародзе, але і ў цяпліцах, што ацяпляюцца, на падваконнях, на балконе, у падвале, пад плёнкай.

Досвед садаводаў і агароднікаў паказаў, што, калі сяўба і пасадка праведзеныя ў спрыяльныя дні, ураджай апрацоўваемых культур і яго якасць павышаюцца на 15–20%, а калі своечасова і правільна выкананыя ўсе прыёмы догляду за раслінамі, то аддача значна вышэйшая.

Важна пазбягаць пасадкі і сяўбы ў неспрыяльныя дні, у дні змены фаз Месяца, у часы яго ўзыходжання, а ў астатнія дні тэрміны сяўбы і пасадкі можна пасоўваць з улікам фаз Месяца, стану надвор'я і прызначэння прадукцыі (для хуткага спажывання або працяглага захоўвання).

Карысна памятаць і тое, што прыператамленні, дрэнным фізічным і духоўным стане не рэкамендуецца сеяць і саджаць расліны – яны будуць дрэнна расці і дадуць нізкі ўраджай. У такія дні лепш займацца лёгкай уборкай і праполкай, якія не патрабуюць вялікіх затрат энергіі.

Праходжанне Месяцам знакаў задыяка ў 2002 годзе. Фазы Месяца (час мінскі)

Знак задыяка	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань
Авен	15/11.22	14/17.35	11/0.42	8/7.23	4/14.51	1/22.50 29/6.40	25/13.50	21/20.15	19/2.15	15/7.40	12/14.50
Цялец	18/0.01	17/6.02	13/12.55	10/19.31	7/3.08	4/11.17 31/19.18	28/2.30	24/8.50	21/14.55	17/20.29	15/3.40
Блізняты	20/10.50	19/17.21	16/0.01	13/6.05	9/13.30	6/22.01	3/6.48 30/14.45	26/21.25	24/3.20	20/8.30	17/15.40
Рак	22/18.17	22/2.07	18/9.01	15/14.34	11/21.15	9/5.37	5/15.01	2/0.15 29/8.10	26/14.10	22/18.50	20/1.30
Леў	24/21.37	24/6.14	20/15.21	17/20.51	14/2.40	11/10.08	7/19.30	4/5.35	1/14.50 28/21.20	25/3.05	22/8.50
Дзева	26/21.48	26/8.45	22/18.35	20/1.02	16/6.25	13/12.41	9/21.05	6/7.15	3/18.00 31/2.05	27/8.40	24/14.04
Шалі	1/10.45 28/21.48	28/8.05	24/19.23	22/3.20	18/9.12	15/14.40	11/21.40	8/6.55	5/17.50	2/3.29 29/11.50	26/17.50
Скарпіён	3/12.36	2/20.51 30/7.21	26/19.15	24/4.40	20/11.43	17/17.14	14/0.00	10/6.50	7/16.55	4/3.10	1/13.15 28/20.40
Стралец	5/17.21	5/0.01	1/9.48 28/20.14	26/6.21	22/14.43	19/21.03	16/2.25	12/8.45	9/17.20	6/2.50	3/13.50 31/22.30
Казярог	8/1.10	7/6.49	3/14.58	1/0.04 28/9.55	24/19.01	22/2.25	18/8.15	14/13.50	11/20.45	8/4.40	5/15.40
Вадалей	10/11.16	9/16.57	6/0.08	3/7.45 30/16.35	27/1.37	24/9.40	20/16.18	16/21.50	14/3.50	10/10.20	7/19.55
Рыбы	12/22.54	12/4.57	8/11.59	5/18.47	2/2.38 29/11.01	26/19.05	23/2.15	19/8.20	16/14.05	12/19.40	10/3.45
Маладзік	12/9.42	14/4.04	12/22.21	12/13.46	11/2.48	10/13.27	8/22.16	7/6.11	6/14.19	4/22.36	4/9.35
Першая чвэрць	20/14.03	22/4.29	20/15.49	19/22.43	18/3.30	17/7.48	15/13.13	13/21.09	13/8.34	11/22.53	11/17.50
Поўня	27/11.18	28/20.26	27/6.01	26/14.52	25/0.43	24/12.08	23/1.29	21/17.00	21/10.21	20/3.35	19/21.11
Апошняя чвэрць	4/17.34	6/3.26	4/18.30	4/10.17	3/3.06	2/20.20	1/13.23 31/5.32	29/20.09	29/7.29	27/17.47	27/2.32

Знае толк у садаводстве і агародніцтве маладзечанец Аляксандр Салагуб. Вінаград, парэчкі, яблынькі заўсёды прыносяць радасць гаспадару. А бульба, якая вырасла ў Ласях пад Маладзечнам, уражвае кожнага.

Фота з архіва «РГ».

Пра сатанінскія дні

У некаторых літаратурных крыніцах ёсць дадзеныя, што сатанінскія дні яшчэ больш за 100 год таму називалі "злымі" і публікавалі іх даты толькі ў так званых "чорных кнігах". Кнігі гэтыя заносілі ў асаблівыя спісы забароненых твораў, якія асуджаліся царквой.

З дапамогай такіх кніг для кожнага месяца разлічвалі 2–3 дні. У гэтыя дні забаранялі займацца сур'ёзнымі і адказнымі справамі, рэкамендавалі быць асабліва пільнымі і асцярожнымі.

Цяпер жа сатанінскія дні разлічваюць пры дапамозе спецыяльных астралагічных даведнікаў. Аднак адмоўнае ўздзеянне касмічных сіл і прыроды на чалавека і расліны ў такія дні навукай яшчэ да канца не разгадана.

Як пацвярджаюць назіранні і апытанні людзей, асабліва дрэнныя вынікі атрымліваюцца, калі сатанінскія дні прыходзяцца на даты, абазначаныя ў Месяцавым календары як неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі. У гэтыя дні кепска не толькі раслінам, але і людзям. Адчуваюцца фізічныя недамаганні, духоўная стомленасць. У такія дні лепш адпачываць.

І яшчэ адна парада. Сатанінскія дні лёгка можна "абысці". Яны пачынаюцца, як правіла, з 11–14 гадзін і заканчваюцца пасля абеду на наступны дзень. Так што насенне сеяць можна раніцай перад пачаткам сатанінскага дня, а пасадку дрэў, кустоў, караняплодаў рабіць на наступны дзень вечарам пасля заканчэння сатанінскага дня.

Калі ж сатанінскі дзень пачынаецца ноччу або раніцай, то на наступны дзень ён заканчваецца прыкладна ў той жа час. Тады сяўбу і пасадку можна праводзіць пасля абеду, калі дзень добры па іншых паказчыках.

Прыкладныя даты сатанінскіх дзён (па Месяцы) у 2002 годзе (час мінскі)

Месяц	23-і месяцавы дзень	29-ы месяцавы дзень	9-ы месяцавы дзень	15-ы месяцавы дзень
Люты		11/8.23–12/8.47	20/10.40–21/11.05	26/16.29–27/18.04
Сакавік	7/4.00–8/4.05	13/7.30–14/7.42	21/9.32–22/10.14	27/16.59–28/18.32
Красавік	5/4.50–6/5.31	11/7.03–12/7.15	20/11.05–21/12.24	26/20.00–27/21.31
Май	5/4.40–6/4.46	11/5.45–12/5.58	20/13.02–21/14.31	26/21.55–27/23.20
Чэрвень	4/3.21–5/3.32	10/4.40–11/5.08	18/13.44–19/15.10	24/22.10–25/4.57
Ліпень	3/0.45–4/0.47	9/3.40–10/4.30	18/15.50–19/17.10	24/22.35–25/22.50
Жнівень	2/0.30–3/0.45 30/23.06–31/23.30	8/4.36–9/0.15	16/16.25–17/17.45	22/21.25–23/21.40
Верасень	29/22.43–30/23.42	6/5.03–7/6.40	15/17.50–16/18.40	21/20.10–22/20.23
Кастрычнік	28/21.40–29/23.00	6/7.10–6/16.10	14/17.10–15/17.40	20/18.40–21/18.50
Лістапад	26/22.10–27/23.40	4/6.40–4/22.40	12/15.10–13/8.40	18/16.12–19/16.25
Снежань	27/0.17–27/24.00	3/7.10–4/8.45	12/13.50–13/14.00	18/15.10–19/15.35

Каротка пра знакі задыяка

Уплыў месяцавых знакаў на садовыя і агародныя культуры ўмоўна называюць іх агратэхнічнай характарыстыкай. Пры дапамозе гэтай характарыстыкі і інфармацыі аб праходжанні Месяцам знакаў задыяка кожны можа ўдасканальваць Месяцавы каляндар па сваім жаданні.

Авен – сонечны знак, кіруемы Марсам. Падыходзіць для пасадкі усяго, што расце хутка і адразу ідзе ў ежу: асабліва салаты, шпінату, шчаўя, памідораў, кустовай фасолі. Пры адпаведнай фазе Месяца можна садзіць цыбулю, часнок, перац, убіраць садавіну і караняплоды.

Цялец кіруецца Венерай. Вельмі прадуктыўны знак для земляробаў. Падыходзіць для пасадкі ўсяго, што павінна мець добрую якасць і стойкасць пры захоўванні. Кветкі валодаюць павышанай трываласцю. Спрыяльны для пасадкі караняплодаў (асабліва бульбы), цыбульных раслін, бабовых, капусты, салаты, радысу, рэпы, бручкі, дрэў і кустоў.

Блізняты кіруюцца Меркурыем і Празерпінай. Знак непрадуктыўны для пасадкі і перасадкі раслін, акрамя клубніц, суніц, павойных культур, руж і хрызантэм. Добры для культывацыі пасеваў, пасадкі лесу і садаахоўных кустоў, збору, клубняў і караняплодаў, зразання кветак, абрэзкі дрэў і кустоў, прыгатавання ўгнаенняў.

Рак – самы прадуктыўны знак. Асабліва падыходзіць для пасадкі нізкарослых раслін (бахчавыя культуры, радыс, памідоры, буракі, цыбуля, морква, гарбуз, бульба, ружы, гіяцынты, браткі). Пасадка, перасадка і прышчэпліванне даюць добрыя вынікі. Сабраны ўраджай доўга не захоўваецца. Яго лепш ужыць адразу. Час для прышчэплівання і палівання пры адпаведнай фазе Месяца, нарыхтоўкі лекавых траў.

Леў неспрыяльны для пасадкі. Высаджваць дрэвы можна толькі пры багатым паліве. Лепш заняцца праполкай, высяканнем дрэў, зборам садавіны і караняплодаў.

Дзева – малапрадуктыўны знак. Добра растуць толькі дэкаратыўныя расліны (астры, крокусы, нарцысы, вяргіні, гладыёлусы, півоні). Падыходзіць для знішчэння пустазелля, праполкі.

Шалі – прадуктыўны і пладавіты знак, амаль як Цялец. Можна саджаць усё пры адпаведнай фазе Месяца, убіраць клубні на насенне, для доўгага захоўвання.

Скарпіён – прадуктыўны, блізкі да Рака. Асабліва ўдаюцца расліны з вострым смакам і лекавыя, памідоры, кветкі. Нельга выкопваць бульбу, прызначаную для захоўвання.

Стралец – малапрадуктыўны, але не для ўсіх культур. Высяваюць цыбулю і травы, саджаюць часнок, бульбу, перац і радыс. Асабліва падыходзіць для высокіх і павойных раслін, збору насення маку, сланечніка, шчаўя, кмену. Час збору садавіны і караняплодаў.

Казярог – такой самай прадуктыўнасці, як і Цялец, ён вылучаецца сухасцю і тэмпамі росту каранёў. Дрэвам надае доўгае жыццё і холадаўстойлівасць. Падыходзіць для пасадкі цыбулі і падзімняй сяўбы гародніны (пры ўбываючым Месяцы). Можна саджаць бульбу, караняплоды, капусту, цыбулю, агрэст, парэчкі, сеяць бабовыя, радыс. Кветкам надае трываласць.

Вадалей непрыгодны для пасадкі. Спрыяльны для культывацыі, знішчэння шкоднікаў, збору садавіны і караняплодаў.

Рыбы – прадуктыўны знак, раўнацэнны Раку. Добры для пасадкі гародніны і ягад, асабліва клубніц і малін. Добра сеяць салату, пятрушку, шпінат, агуркі, радыс, гарбузы. Захоўваемасць сабранага невысокая.

Месяцавы каляндар садова-агародных работ на 2002 год

Месяцавы каляндар прызначаны для садаводаў і агароднікаў Рэспублікі Беларусь, суседніх абласцей Расіі, Украіны і дзяржаў Балтыі. У ім указаныя даты праходжання Месяцам знакаў задыяка, фаз Месяца, сатанінскіх дзён у 2002 годзе; дадзеная характарыстыка знакаў, выкладзеныя звесткі пра сатанінскія дні. З улікам фаз Месяца, часу праходжання яго па знаках задыяка, а таксама дат сатанінскіх дзён, вызначаныя найбольш спрыяльныя для сяўбы, пасадкі, уборкі, барацьбы са шкоднікамі і хваробамі раслін дні (чыслы) у кожным месяцы 2002 года.

Каляндар складзены Альбінам МАКАРЭВІЧАМ.

Больш падрабязны Месяцавы каляндар садавода і агародніка на 2002 год і каляндар па ахове агародных і садовых культур ад шкоднікаў і хвароб выкладзены ў новым выданні кнігі "Месяц і ўраджай", якая ў бліжэйшы час выйдзе ў свет і паступіць у продаж у кіёскі Белсаюздруку.

Люты

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	10–12, 25–27
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Баклажанаў (на падваконні і ў цяпліцы)	13, 14, 22, 23
Суніц (рэмантантных)	21, 22, 26
Агуркоў, салаты, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну (на падваконні, у цяпліцы)	13, 14, 22, 23
Радысу, морквы, пятрушкі (каранёвай)	8, 9
Перцу (на падваконні і ў цяпліцы)	4, 5, 13, 22, 23
Памідораў (на падваконні і ў цяпліцы)	13, 22, 23
Уборка	
Зеляніны	15, 16, 18, 19, 24, 25
Радысу, морквы, пятрушкі (каранёвай)	8–10, 28, 29
Падкормліванне і паліванне ўсіх культур	10, 12, 22, 23
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	10–12, 25–27
Зімовае прышчэпліванне яблынь і груш	13, 22, 23

Сакавік

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	9–11, 13, 14, 24, 25, 28, 29
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Баклажанаў	17, 18, 22, 23
Суніц (рэмантантных)	17, 18, 22, 23
Агуркоў на расаду, салаты, шпінату, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну (на падваконні або ў цяпліцы)	15, 17, 18, 22, 23
Радысу, морквы, пятрушкі (каранёвай)	7, 8, 12, 30, 31
Перцу	5, 6, 22, 23
Памідораў на расаду	17, 18, 22, 23
Капусты на расаду	17, 18, 22, 23
Уборка	
Зеляніны	17, 18, 25, 27
Радысу, морквы, пятрушкі (каранёвай)	9–12, 29, 31
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	9–11, 13, 14, 24, 25, 28, 29
Абрэзка пладовых культур, нарыхтоўка чаранкоў для прышчэплівання	7, 8, 16
Зімовае прышчэпліванне яблынь і груш	22, 23
Яравізацыя бульбы	7, 8, 29, 30

Красавік

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	6–8, 11–13, 20–22, 27
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Баклажанаў, перцу	14, 15, 18, 19, 25, 26
Агуркоў на расаду, салаты, шпінату, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну	18, 19, 25, 26, 28–30
Бобоў, гароху, фасолі	14, 15, 18, 19, 25, 26
Радысу, морквы, бручкі, рэпы, пятрушкі (каранёвай), пастарнаку, буракоў	4, 5, 9, 10, 28
Памідораў на расаду	18, 19, 26
Капусты на расаду і пад плёнку	14, 15, 18, 19, 25
Бульбы	3–5, 9, 10, 28–30
Сланечніка	25, 26
Цыбулі, часнаку	28–30
Малін, парэчак, агрэсту	18, 19, 26
Суніц	9, 10, 16–19
Яблынь, груш, сліў, вішань, чарэшань і іншых пладовых дрэў	28–30
Руж, акацый і інш. дрэў і кустоў, што цвітуць	18, 19, 23, 25
Хрызантэм	14–16, 23, 24
Нарцысаў, вяргінь, гладыёлусаў, півоняў	14, 15, 19, 23, 29, 30
Гіяцынтаў	23, 25, 26
Уборка	
Агуркоў і зеляніны	13–15, 25, 26
Радысу, морквы, пятрушкі (каранёвай)	3, 4, 6–8, 11, 12, 28–30
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	6–8, 11–13, 20–22, 27
Абрэзка ягадных культур	3–5, 8, 12, 13
Паліванне падкормліванне ўсіх культур	8–10, 18, 19, 28–30
Прышчэпліванне пладовых дрэў	18, 19, 26
Яравізацыя бульбы	3, 4, 28, 29

Май

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	3–5, 11, 12, 18, 19, 26, 30, 31
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Баклажанаў, перцу	22–25
Агуркоў на расаду і пад плёнку	16, 17, 24, 25
Бобоў, гароху, фасолі	15–17, 22–25
Радысу, морквы, бручкі, рэпы, рэдзькі, пятрушкі (каранёвай), пастарнаку, буракоў	6, 7, 10, 28, 29
Памідораў пад плёнку	16, 17, 22–25
Салаты, шпінату, кропу, пятрушкі і сельдэрэю на зеляніну	15–17, 22–25
Капусты	16, 17, 22–25
Бульбы	1, 2, 7, 27–29
Сланечніка	22, 23
Цыбулі, часнаку	1, 2, 28, 29
Малін, парэчак, агрэсту	15, 16, 24, 25
Суніц	7, 14, 15, 24
Яблынь, груш, сліў, вішань, чарэшань і інш. пладовых дрэў (да распускання пупышак)	6, 10, 27, 28
Руж, акацый і інш. дрэў і кустоў, што цвітуць	14, 16, 17, 20, 21
Хрызантэм	17, 20, 21
Нарцысаў, вяргінь, гладыёлусаў, півоняў	14, 17, 20, 21
Гіяцынтаў	6, 7, 24, 25
Уборка	
Агуркоў і зеляніны	15–17, 22, 23, 28
Караняплодаў (радысу, морквы, пятрушкі)	10, 11, 27–31
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	3–5, 11, 12, 18, 19, 26, 30, 31
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	5, 12, 16, 17, 24, 26, 27
Прышчэпліванне пладовых дрэў	16, 17, 24, 25

Чэрвень

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	10, 11, 14, 15, 25, 27, 28
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Баклажанаў, кабачкоў, гарбузоў	12, 13, 19–21
Агуркоў	12, 13, 20, 21
Бручкі, рэдзькі, рэпы, буракоў	2, 3, 7, 8, 26, 29
Памідораў	12, 13, 20, 21
Салаты, шпінату, сельдэрэю, пятрушкі на зеляніну	12, 13, 19–21
Капусты	12, 13
Бульбы	7, 8, 26
Цыбулі, часнаку і перцу	2, 7, 8, 29
Уборка	
Агуркоў і зеляніны	7–9, 18, 19, 22–24
Ранняй бульбы і ранніх караняплодаў	4–7, 18, 19, 24–28
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў	11, 12, 18, 19, 22, 23
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	10, 11, 14, 15, 25, 27, 28
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	2, 3, 7, 8, 12–14, 21, 22

Ліпень

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	9–12, 24–26
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Баклажанаў, кабачкоў і гарбузоў	15–18
Агуркоў	17, 18, 22, 23
Радысу, бручкі, рэпы	4–6, 27, 28
Памідораў	17, 18
Зяленіўных культур (салаты, шпінату і інш.)	15–18, 22, 23
Капусты	15–18
Цыбулі, часнаку, перцу	17–23
Уборка	
Ранняй капусты	15, 16, 22, 23, 25, 26
Агуркоў і зеляніны	11, 12, 22, 23
Ранняй бульбы і ранніх караняплодаў	4–6, 9, 25, 26
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх сліў і яблыкаў, вішань	11, 12, 22, 23
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	9–12, 24–26
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	9, 10, 17, 18, 26, 27
Акуліроўка (прышчэпліванне пупышкай) яблынь, груш і іншых пладовых дрэў	16, 17, 23

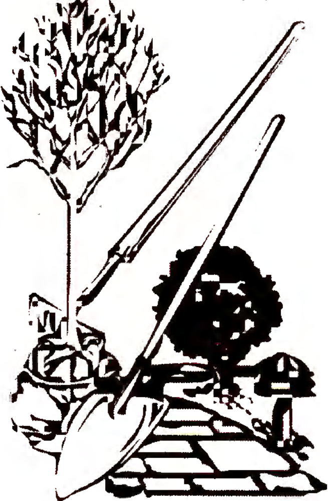

Жнівень

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	7–9, 20–23
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Агуркоў на расаду для цяпліц	12, 14, 15
Радысу, бручкі, рэпы	5, 6, 12, 15, 18, 19
Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)	12–15
Суніц	3, 5, 6, 24, 25
Уборка	
Сярэдняспелай капусты	14, 15, 18–20
Агуркоў і памідораў	12, 13, 20, 21
Сярэдняспелай бульбы і караняплодаў	7, 8, 25–28
Цыбулі і часнаку	1, 3, 7, 8, 25–28
Сліў, груш, яблыкаў, вішань і інш. пладоў і ягад	9, 12, 13, 20, 21
Акуліроўка пладовых дрэў	14, 15, 18, 19
Абрэзка ягаднікаў	24, 25, 28, 29
Нарыхтоўка сокаў з пладоў і ягад	1, 2, 23, 24
Кансерваванне	6, 24, 28, 29, 30
Праполка і апырскванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	7–9, 20–23
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	5, 6, 12, 13, 23, 24

Верасень

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	4–7, 17, 18, 22
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Радысу	2, 3, 24, 25, 29, 30
Пятрушкі і сельдэрэю на зеляніну	8–11, 19, 20
Суніц	2, 3, 8, 9
Часнаку пад зіму	2, 3, 24, 25, 29, 30
Пладовых і ягадных культур	2, 3, 24, 25
Руж, акацый і іншых дрэў і кустоў, што цвітуць	9–11, 19, 20
Уборка	
Бульбы для працяглага захоўвання	4, 5, 24–28
свежага спажывання	4, 5, 23, 29, 30
Буракоў, рэпы, рэдзькі і морквы	4, 5, 24–28
Сліў, груш, яблыкаў, агрэсту	12, 13, 17, 18
Памідораў і агуркоў	8, 9, 12, 13, 17, 18
Нарыхтоўка сокаў з пладоў, кансерваванне пладоў і ягад, квашанне капусты	2, 3, 24, 25, 29, 30
Праполка і знішчэнне шкоднікаў на ўсіх культурах, апырскванне іх супраць шкоднікаў і хвароб	4–7, 17, 18, 22
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	2, 3, 8, 9, 19, 20

Кастрычнік

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	1–3, 6, 14–16, 21, 29, 30
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Пладовых дрэў і кустоў	5, 22, 23
Цыбулі і часнаку (пад зіму)	22, 23
Морквы (пад зіму)	5, 22, 23
Уборка	
Бульбы для працяглага захоўвання	1, 2, 22, 23, 28, 29
свежага спажывання	5, 26, 27
Морквы і іншых караняплодаў	1, 2, 22, 23, 28, 29
Позніх яблыкаў	9, 10, 16, 17
Культывацыя, прапалка, апырскванне супраць шкоднікаў і хвароб усіх культур	1–3, 6, 14–16, 21, 29, 30
Абрэзка дрэў і кустоў	21–23
Нарыхтоўка сокаў з пладоў і ягад, квашанне капусты	1, 2, 5, 22, 23, 29, 30

Лістапад

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	4, 5, 10–12, 20, 25, 26
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Насення яблынь, груш, сліў, вішань для атрымання сеянцаў	6–8
Цыбулі і часнаку (пад зіму)	2, 3, 22–24
Морквы (пад зіму)	2, 3, 22–24
Культывацыя, перакопванне, знішчэнне шкоднікаў	4, 5, 10–12, 20, 25, 26
Нарыхтоўка сокаў з пладоў і ягад, квашанне капусты	5, 6, 21, 22
Уцяпленне буртоў і сховішчаў	2, 3, 9, 22–30

Снежань

Віды работ па культурах	Дні месяца
Дні, неспрыяльныя	
для сяўбы і пасадкі любой культуры	3, 4, 7–9, 19, 20, 22–24
Спрыяльныя дні	
Сяўба, пасадка	
Агуркоў цяплічных гатункаў на расаду (папярэдне праверыць на ўсходжасць)	10, 11, 15, 16
Караняплодаў (радысу ў цяпліцы і на падваконні)	21, 27–30
Уборка радысу ў цяпліцы	21–24, 27, 28
Паліванне раслін	2, 3, 10, 11, 20, 21
Праполка і знішчэнне шкоднікаў	3, 4, 7–9, 19, 20, 22–24
Нарыхтоўка чаранкоў для вясенняга прышчэплівання (калі няма моцных маразоў)	6, 7, 10, 11
Зімовае прышчэпліванне яблынь, груш, сліў	7, 10, 11, 28, 29

Аўтар-складальнік Альбін МАКАРЭВІЧ.

ВІНШАВАНКІ

Зінаідзе Мікалаеўне Койры з 60-годдзем

Дарагая наша юбілярка, прымі нашы шчырыя віншаванні! Моцнага табе здароўя, бадзёрасці, дабрабыту, добрага настрою!

Ад шчырага сэрца ў дзень юбілею
Жадаем радасці, светлай надзеі.
Шчасця табе ў будні і святы,
Хай добрыя весткі
прыходзяць у хату,
Хай будуць з табою здароўе і сіла,
Жыццё няхай
будзе доўгім, шчаслівым.
Дочкі Марына, Света і іх сем'і.

Юнакоў з 10 "Б" кл. СШ №8 з днём св. Валянціна! Жадаем шчасця, здароўя, светлага кахання. *Вашыя Наташка, Марынка, Аксанка.*

Віталь Тайнікаў! Жыццё дорыць нам цудоўныя падарункі, наша каханне — самы лепшы з іх! *З любоўю, Нэт.*

Дарагіх сяброў **Таццяну Панчанку** і **Аляксандра Міцько** з днём св. Валянціна! Жадаю шчасця, вялікага і моцнага кахання. *Ваша Наташка.*

Свету Кудраўцаву і **Барыса Пакладка** віншую з днём св. Валянціна! Жадаю вам вялікага кахання, шчасця і ўдачы. *Юля.*

Віншую **Аляксандра Івашкевіча** з днём св. Валянціна! Жадаю радасці вялікай, незямнога кахання, шчасця і верных сяброў. *Юльчык.*

Юстын! З днём св. Валянціна! Няхай спадарожнікам твайго жыцця будзе пяшчотная мелодыя кахання! *Алена Іванаўна.*

Віншуем нашу бабулю **Зінаіду Пятроўну** з днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя, доўгіх год жыцця. *Унучкі.*

Надзею Саўчыц віншуем з 17-годдзем! Жадаем поспехаў у вучобе, кахання, здароўя і шмат верных сяброў. *Аляксей і сябры з Маладзечна.*

Вользе з Валожына. Так трудно пару отыскать, но ты явилась из мечты! Прошу, не исчезай опять, я верю в то, что это — Ты. *Улад.*

Любімую жоначку **Вольгу Дземідовіч** з днём св. Валянціна! Моцнага здароўя, шчасця, кахання, сямейнага дабрабыту. *З любоўю, муж Саша.*

Наталлю Жабко і **Віталіка Тайнікава** віншую з днём св. Валянціна! Жадаю шчасця, здароўя і моцнага кахання. *Сяброўка Танёнак.*

Віншую **Ірыну Багдасараву** з Чысці і яе сябра Сярожу з днём св. Валянціна! Шчасця, добрага настрою і моцнага кахання. *Сяброўка Таня.*

Віншую **Марыю Пашкоўскую** і **Валерыя Лужынскага** з днём св. Валянціна! Жадаю шчасця і светлага кахання. *З любоўю, сяброўка Таня.*

Вольга Лужынская і **Аляксандр Гарошка**! Вы самая лепшая пара ў свеце! Шануйце і кахайце адзін аднаго. *З любоўю, Танюша.*

Дашу Кажарновіч віншуем з 5-годдзем! Жадаем здароўя, шчасця, поспехаў у жыцці. *Мама, тата, Ягор.*

Яўгену Рысіку
Віншуем цябе з 50-годдзем!

Желаем всегда и во всем успевать,
Усталости, слабости, горя не знать.
Желаем всегда оставаться
счастливым,
Весёлым, радушным,
здоровым, красивым.
Твая жонка Рэня і дочкі Віка і Таня.

Мамульку **Алену** і татульку **Андрэя Гайчукоў** віншуем з днём св. Валянціна! Кахання і шчасця ў асабістым жыцці. *Таня і Люба.*

Аляксандра і **Надзею Шандыбіных** віншуем з днём св. Валянціна! Шчасця, кахання, дабрабыту. *Суседзі Лена, Андрэй, Таня, Люба.*

З днём св. Валянціна віншуем **Юрыя Карпіцкага**, **Дзмітрыя Бабровіча**, **Аляксандра Полаза** і **Славу Цэлікава**! *Сяброўкі Таня, Оля і Маша.*

Віншуем **Ганну Пятроўну** і **Аляксандра Пятровіча** з сярэбраным вяселлем! С любовью, нежностью большой по жизни вы идите, до самой свадьбы золотой в согласии живите. *Сям'я Каркоцкіх.*

Віншую **Аксаначку Уласенку** з 25-годдзем! Шчасця, моцнага здароўя, удачы, поспехаў табе, дарагая сяброўка. *Таццяна.*

Віншуем з вясельным юбілеем **Ганну** і **Аляксандра Харэўкаў**! Пусть душу не тронет усталость, пусть вас май посетит в феврале. И пускай серебро вас не старит, даже если виски в серебре. *Аржынскія-Прасняковы.*

Любую сястру **Людмілу Мікалаеўну Ляшчынскую** з юбілеем! Хочам пажадаць здароўя, кахання, радасці і шчасця. *Сёстры Аля і Вера.*

Дарагую цётачку **Людмілу Мікалаеўну Ляшчынскую** віншуем з юбілеем! Жадаем здароўя, даўгалецця, бадзёрасці, дабрабыту і ўдачы. *Сям'я Казловых.*

Дарагую цётачку **Людмілу Мікалаеўну Ляшчынскую** віншуем з юбілеем! Моцнага здароўя, шчасця, дабрабыту. *Сям'я Кажарновічаў.*

Віншуем з 5-годдзем любую **Дашу Кажарновіч**! Расці здаровая, разумная і шчаслівая. *Бабулі і дзядулі, цёця, дзядзя і Света.*

ЗНАЁМСТВЫ

Жанчына, 34/167/58, пазнаёміцца з адзінокім мужчынам для сур'ёзных адносін. Маладзечна-6, п/п МС 575894.

Адзінокая жанчына 53/170 шукае надзейнага, вернага мужчыну без шк/зв. (Ад 52 да 60 год). Маладзечна-1, п/п VII-ВН 535158.

Купон **7**

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы».
Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў.
Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

тэкст

Рэгіянальная газета

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

На вучобу ў «Пілігрым»

Маладзечанскі турклуб пасля перапынку зноў адкрывае школу "Рабінзона". Там можна навучыцца раскласці вогнішча ў мокрым лесе, які рыштунак мець з сабой на выхадныя, калі вы выбраліся на вандроўку ў лес, як накарміць групу ў 4, 7, 10 і 30 чалавек, які скласці маршрут, каб ён быў цікавы і для малодшага, і для старэйшага ўдзельніка. Вам раскажуць, якія магчымасці ёсць у малазабяспечаных маладых людзей для самых танных падарожжаў па сваёй рэспубліцы, краінах СНД і Нарвегіі, Швецыі, Польшчы. Заняткі будуць не толькі за сталом, а і чаргавацца з практыкай і выхадам на прыроду. У маі слухачы змогуць паўдзельнічаць у пешых, водных і веласіпедных паходах першай катэгорыі складанасці па сваёй рэспубліцы. Турызм – гэта не толькі цікавае падарожжа, а і адзін з відаў спорту, у якім можна выканаць нарматывы майстра спорту Рэспублікі Беларусь. А самай першай узнагародай будзе значок "Турыст СССР". Так-так, не здзіўляйцеся, менавіта такая самая першая турысцкая ўзнагарода ў турыстаў-спартсменаў. Наша міністэрства спорту і турызму, на жаль, пакуль што не выпусціла свайго рэспубліканскага значка. Але гэта не засмучае маладзечанскіх турыстаў, бо мець такую антыкварную ўзнагароду не меншы гонар.

Фота Сяргея БЯЛКОВА.

Група маладзечанскіх настаўнікаў у час веласіпеднага паходу ў Залессі, каля каменя Тадэвуша Касцюшкі.

Так што, калі ласка, запрашаем на першы арганізацыйны сход 20 лютага ў 19 гадзін у турклуб "Пілігрым" па адрасе: вуліца Забэйды-Суміцкага, 4. Гэта ў 300 метрах ад музычнага вучылішча.

Сяргей БЯЛКОЎ, майстар спорту Беларусі па турызме.

Кінатэатр «Радзіма»

Люты

Вялікая зала

15–17 **"Спакуса"**, ЗША, эратыч. трылер, акрамя асоб да 16 год 18-30, 21-00
"Гадзіна пік-2", ЗША, камед. баявік, Джэкі Чан 16-00

18–24 **"Планета малпаў"**, ЗША, прыгоды 16-00, 21-00
"Падводная лодка. Ю-571", ЗША 18-30 (акрамя 19 лютага)

19 лютага **"Меладрама"**, Францыя, рэтра-паказ 18-30

Для дзяцей

17 – **"Жывая вясёлка"** 13-00

■ КОНКУРСЫ

Зарабі білеты ў кіно

Прывітанне, шаноўныя! Мінулы раз мы пыталіся, для чаго жыхары Цэнтральнай Азіі выкарыстоўвалі каноплі, калі пачалі іх збіраць упершыню?

Правільны адказ – з насення абарыгены рабілі алей і такім ўжывалі яго ў ежу, а з валокнаў рабілі вяроўкі ці канаты. Віншую **Людмілу** і **Аляксандра Кендышаў**, **Юрыя Юхневіча** і **Надзею Плячко**! **Валянцін Цішко** лічыць, што з канопляў рабілі адзенне, а Юрый Мінец сказаў, што, дзякуючы гэтай расліне, лячылі хваробы.

Наступнае заданне: аматары амерыканскага дэтэктыву могуць успомніць, што гэта адзіны від спорту, які спрабаваў займацца герой твораў **Рэкса Стаўта Ніра Вульф**. І тое з-за таго, што лічыў гэтую гульню найбольш прымальнай да свайго малярухомага ладу жыцця. Але, калі верыць афіцыйнаму сайту гэтага віду спорту ў Расіі, гульцы знаходзяцца ў пастаянным руху і праходзяць за партыю да 2-3 кіламетраў. ПЫТАННЕ: што гэта за від спорту?

Тэлефануйце 69667 ў Маладзечне (апошні тэрмін 20 лютага, а 16-й гадзін) і прыходзьце па запрашальны білет для 2 асоб на прагляд фільма ў маладзечанскім кінатэатры "Радзіма".

Юрый КАРПІЦКІ.

■ СЕКТАР СПОРТУ

Міні-футбол

Маладзечанскі ЗМК перамог на фінальным турніры ў Барысаве, стаўшы ўладальнікам Кубка Мінскай вобласці. Праўда, стопрацэнтную колькасць ачкоў набраць не ўдалося.

Каманды	Вынікі	Ачкі
1. ЗМК (Маладзечна)	##	12
2. Дынама (Барысаў)	4:2	12
3. Смалявічы	3:0	9
4. Нясвіж	1:5	7
5. Стаўбцы	8:2	3
6. ТЭЦ-5 (Рудзенск)	5:3	1

Тры ачкі аддалі нясвіжцам, прайгравалі ім 1:3, замянілі варатара шостым палявым гульцом, але матч не ўратавалі. Барысаўчан апярэдзілі, натуральна, таму што была перамога ў асабістай сустрэчы.

Склад пераможцаў: варатары **Уладзімір Карнавух** (асноўны), **Аляксандр Дзівас**; палявыя капітан **Віталь Казяк** (5), **Міхаіл Раць** (1), **Сяргей Півавар** (3), **Сяргей Дакурна** (5) – першая чацвёрка; **Аляксандр Грыхуцік** (6), **Віталь Чарняўскі**, **Максім Невядомскі**, **Віталь Абановіч** (1). У дужках дадзеная колькасць забітых мячоў. **Валянцін Гружэўскі** на фінальным турніры паўдзельнічаць не змог, а ў "зоне" выходзіў у складзе першай чацвёркі.

Зараз каманда рыхтуецца да спаборніцтваў у падобным па сістэме розыгрышу чэмпіянаце вобласці. Нагадаем, занальны турнір прыме Маладзечна. Магчымы прыезд віляйчанаў ды ўдзел другой мясцовай каманды: гэта будуць ветэраны з "Сябрыны".

■ АЛІМПІЯДА

Хварэем за дзяўчат

У гонцы на 15 кіламетраў са стральбой на чатырох рубяжах біятланісткі з маладзечанскай прапіскай занялі вельмі важкае 6-е (**Вольга Назарава**) і не надта прымальнае 5!-е (**Людміла Лысенка**) месцы. Назарава толькі аднойчы прамахнулася на другім агнявым рубяжы; калі б не было гэтай штрафной мінуты, заняла б 2-ю пазіцыю, прайграўшы пераможцы 6 сотых (дзіва!) секунды. Лысенка ўжо ў першай стральбе прамахнулася ажно чатыры разы, а ў далейшым падобных хібаў не дапускала.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

Бэліш – пірог з мясам і бульбай

Начынка: 200 г ялавічыны і 200 г бараніны з тлушчам, 200 г цыбулі, перац, соль, 2 лаўровыя лісты. Цеста: 150 г маргарыну, 150-200 г забрадзілага (можна свежага) кефіру, 1 яйка, 2 лыжкі маянэзу, 2 лыжкі смятаны, 100 г алею, 1/2 лыжачкі солі, 1/2 лыжачкі соды, пагасіць воцатам, мука (колькі ўвойдзе).

Прыгатаваць цеста: распусціць маргарын, заліць у яго кефір, ўбіць яйка і дадаць астатнія кампаненты (акрамя мукі). Усё размяшаць, дадаць муку і вымешваць, пакуль цеста не перастане прыліпаць да рук. Цеста атрымліваецца тлустае, яго трэба пакласці ў маразільнік і заняцца начынкай.

Для начынкі: нарэзаць мяса (можна з невялікімі костачкамі і храсткамі), бульбу і цыбулю, дадаць спецыі. Як толькі начынка будзе гатовая, дастаць цеста з маразільніка. Раздзяліць яго на дзве часткі (прыкладна, адзін да двух). Тую частку, што большая, раскачаць і пакласці ў невялікую патэльню так, каб краі цеста падымаліся над бакамі патэльні. Змазаць цеста алеем і пакласці начынку. Раскачаць другую частку цеста, накрыць начынку зверху і старанна зашчыпаць бакі, каб булён, што ўтворыцца, не выцякаў. Зверху зрабіць адтуліну, праз якую наліць у пірог 1/2 шклянкі мяснога булёну або гатаванай вады. Адтуліну закрыць невялікім кавалкам цеста. Паставіць патэльню з пірагом у добра разагрэтую духоўку. Як толькі "Бэліш" зарумяніцца, зменшыць агонь да мінімуму. Прыкладна праз гадзіну адкрыць адтуліну і заліць у пірог яшчэ 1/2 булёну, закрыць адтуліну. Калі пірог моцна зарумяніцца, то накрыць яго фольгай. Раскладваць па талерках "Бэліш" трэба так: спачатку зразаецца верх і наразаецца па колькасці едакоў, затым начынка раскладаецца па талерках, зразаюцца высокія бакі і дзеляцца паміж прысутнымі. Самае смачнае – донца. Разрэзаць і раскласці па талерках.

■ ІМЯНІНЫ

16 лютага
Праваслаўныя: Ганны, Мікалая, Рамана, Сямёна, Уласа.
Каталіцкія: Дануты, Юльяны.

17 лютага
Праваслаўныя: Абрама, Георгія, Кірылы, Мікалая, Сідара, Юрыя.
Каталіцкія: Збігнева, Лукача, Юльяна.

18 лютага
Праваслаўныя: Агафіі, Макара.
Каталіцкія: Канстанцыі, Сымона.

19 лютага
Праваслаўныя: Марыі, Марфы, Хрысціны, Максіма, Феафіла, Юльяна.
Каталіцкія: Конрада.

20 лютага
Праваслаўныя: Лукі, Парфена.
Каталіцкія: Лявона.

21 лютага
Праваслаўныя: Захара, Савы, Фёдара.
Каталіцкія: Элеаноры, Фелікса.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

• Аўташыны імпартнай вытворчасці да л/а R13, 14, 15; аўташыны да мікраааўтобусаў R14C, R15C, R16C. Т. у Смаргоні 33658, 53066.
• ЗІЛ-5301 "бычок", 1997 г. в., або мяняю. Т. у Вілейцы 74346.
• А/м Міцубісі-Лансер, універсал, 1993 г. в., дызель (дуты), белы, месяц з Германіі. Т. у Вілейцы 45376.
• А/м прычэп, выдатны стан; гаражныя вароты. Т. у Вілейцы 53941.
• Запчасткі да ВАЗ-2108-09. Т. у Вілейцы 53656.
• БМВ-524 TD, колер чорны, 1990 г. в. Усё ёсць. Т. у Вілейцы 53854.
• А/м Жыгулі-21013, 1983 г. в., выдатны стан, 850 у. а. Т. у Смаргоні 21463.
• М/а WLT-28, пасажырскі, 1982 г. в. Т. у Смаргоні 52177.
• VW-Пасат, 1991 г. в., сігналізацыя, ц/з, імабілайзер; газавую ўстаноўку (Навагрудак). Т. у Маладзечне 34940.
• Фольксваген-Гольф-2, 1984-85 г. в., 1.6Б, 3-дзверны, сіні металік, 1200 у. а. Т. у Валожыне 43310. Т. у Маладзечне 68800.
• М/а Таёта F, 1989 г. в., шэры металік, бензін 2.0, 7 пасадачных месцаў, добры стан, 2000 у. а., торг. Т. у Вілейцы 57504.
• Аўтамабіль Форд-Сіера, 1985 г. в., за 780 у. а. Т. у Маладзечне 74011, 32320.
• **ЗАПЧАСТКІ ДА СТАРТЭРАЎ І ГЕНЕРАТАРАЎ. Тэл. (8-029) 6511098.**
• VW-Passat, 1990-91 г. в., 1.6TD, добры стан. Т. у Мядзеле 32137 (пасля 18^{00}).
• VW-Транспарцёр, 1989 г. в., дызель. Т. у Маладзечне 32177.
• А/м VW-Passat, 1991 г. в., 1.9Д, у добрым стане, колер мокры асфальт. Т. у Маладзечне 50696 (да 17^{00}), 99555 (пасля 18^{00}).
• Аўтамабіль Ford-Sierra, 2.3Д, 1988 г. в., за 1200 у. а., торг. Тэл. (8-029) 6541182. Т. у Маладзечне 37897.
• М/а **МЕРСЕДЭС-307**, грузавы, 1988 г. в., доўгі, 3 месяцы з Германіі. Т. у Маладзечне 67815.
• Нісан-Серэна, 07.1993 г. в., 2.0Д, мінівен, г/у, ц/з, поўны эл/пакет, 7 сядзенняў, сігналізацыя, блакітны металік, 2 печкі, 1 месяц у РБ, 6000 у. а. Т. у Маладзечне 36663.
• ГАЗ-66, танна. Т. у Мядзеле 42312.
• Запчасткі пад заказ да а/м Аўдзі, Форд, ФВ. Т. у Маладзечне 52574.
• Opel-Ascona, 1986 г. в., седан, г/б, ц/з, велюр, капрамонт рух. 2001 г., нов. а/б, 950 у. а. Т. у Валожыне 43399.
• ФВ-Гольф, 1.6D, 1986-87 г. в., 1500 у. а. Т. у Маладзечне 96461.
• На з/ч а/м Мазда-626Б, хэтчбек. Т. у Маладзечне 52314.
• Рэно-Кліо, 1.4і, КП-аўтамат, г/у, 2 дні з Германіі, 1650 у. а.; Рэно-Кліо, 1.2Б, 1450 у. а. — абедзьве 1991 г. в., 3-дзверныя. Т. у Маладзечне 61391.
• Форд-Транзіт, 1986 г. в., грузапасажырскі, нізкі, кароткі. Т. у Маладзечне 36539.
• А/м ВАЗ-2121, 1979 г. в., добры стан, белы, 750 у. а. Т. у Маладзечне 67388.
• Рэно-19, 1993 г. в., 1.8Б, ёсць усё; Мазду-323, 1992 г. в., 1.3Б, 6 дзён з Германіі. Т. у Маладзечне 33806.
• З/ч да Форд-Скорпіё. Т. у Вілейцы 52136.
• А/м Фольксваген-Каравела-Т4, бус, 1991 г. в., цёмна-сіні металік, г/у, 8 месцаў, цана дагаворная. Т. у Маладзечне 62476.
• Аўтамабіль ФВ-Пасат, 1992 г. в., бензін, белы, нядаўна з Германіі, пройдзе тэхагляд да 2004 г. Т. у Маладзечне 39402.
• Масквіч-2140, добры стан, нядорага. Т. у Маладзечне 60707.
• Аўтамабіль **VOLVO-740**, 1987 г. в., газ-бензін, г/у, ц/з, сігналізацыя, магнітола, новая гума, 1 гаспадар. Т. у Маладзечне 35771 (увечары), пейджэр 060 для аб.864, Андрэй.
• Опель-Вектру, хэтчбек, 1992 г. в., 1.7Д, 100000 км, г/у, кар/фар, цёмна-зялёны перламутр, стэрэа, добры стан, 2850 у. а. Т. у Маладзечне 62073.
• VW-Венту, ТД, 1.9 л, 1993 г. в., белы, сігналізацыя, электралюк, 3800 у. а., торг. Т. у Маладзечне 39404.
• Дакументы да п/прычэпа ОДАЗ-9370. Т. у Вілейцы 57571 (пасля 20^{00}).
• А/м Нісан-Сані, 10.1991 г. в., 1.4Б. Т. у Маладзечне 39242, (8-029) 6541265 (пасля 20^{00}).
• Пад заказ запчасткі да іншамарак. Т. у Маладзечне 28359.
• Трактар Т-40АМ. Т. у Маладзечне 66261.
• А/м Пежо-405, 1992 г. в., 1.9D, 10 дзён у РБ, 2400 у. а. Т. у Маладзечне 99440, 34797.
• VW-Пасат, універсал, 1.8 бензін. Т. у Ашмянах 22603.
• Аўдзі-80, 1.6 дызель, 1987 г. в., белы, фаркоп, з Германіі 2 тыдні. Т. у Смаргоні 53070.
• Мерседэс-300Д, 1988 г. в., свежая, 4800 у. а. Т. у Астраўцы 23649.
• Форд-Скорпіё, 1986 г. в., 2.0 карбюратар, 950 у. а. Т. у Вілейцы 57107.
• Опель-Кадэт-караван, 1.4Б, 1991 г. в., з Германіі. Т. у Вілейцы 57427.
• Вольва-740, 1987 г. в., 2.4Д, нядорага. Т. у Вілейцы 56140.
• А/м Аўдзі-80, 1987 г. в., 1.8к, з Германіі. Т. у Вілейцы 53836.
• ВАЗ-2104, белы, 1993 г. в., сігн., цэнтр/зам., прычапное. Т. у Вілейцы 54753.
• А/м ВАЗ-21013, добры стан, 1984 г. в., 300 у. а., без торгу. Т. у Вілейцы 58335, 56105(0).
• А/п-п АЛКА, 13 т; станок дрэваапрацоўчы. Т. у Вілейцы 55390 (пасля 18^{00}).
• Мерседэс-813 LPK, 1979 г. в., 2000 у. а., торг; Таёту, 1989 г. в., 1500 у. а., торг. Т. у Вілейцы 57504, 52226.
• VW-Пасат, 1987 г. в., 1.8Б, 5КПП, 1350 у. а., торг. Т. у Вілейцы 55946 (раб.), 52124 (дам.).
• Масквіч-21412, 1988 г. в., 99000 км, на хаду (можна на запчасткі). Т. у Вілейцы 53617.
• РАФ, 1981 г. в., 10 месцаў, 450 у. а. Т. у Вілейцы 54920.
• А/м Міцубісі-Галант, 1991 г. в., бензін, 1.8, стан выдатны, нядорага. Т. у Вілейцы 52332 (пасля 18^{00}).
• Аўдзі-80, 1984 г. в., у добрым стане. Т. у Маладзечне 77131.
• Форд-Скорпіё, 1986 г. в., 2.5 дызель. Т. у Маладзечне 63460.
• ФВ-Пасат, хэтчбек, 1987 г. в., 1.6Д, чырвоны, добры стан, 1550 у. а. Т. у Маладзечне 96938.
• Мазду-323, 1.7Д, універсал, 1991 г. в.; Опель-Аскону, 1.6Д, па запчастках. Т. у Маладзечне 39569, 71954.
• З/ч да а/м Форд-Сіера, універсал, 1986 г. в., па кузаву і салону. Вельмі танна. Т. у Маладзечне 31960.
• Аўто Рэно-19, 1990 г. в., 1.7 бензін, тэрмінова; Фольксваген Т-2, пасажырскі, 1985 г. в., 1.6 дызель; бытавую тэхніку, б/у, з Германіі. Т. у Маладзечне 36432.
• Нісан-Сані, універсал, 1995 г. в., 2.0D. Т. у Маладзечне 33044.
• ВАЗ-21011, 1980 г. в., 580 у. а.; ВАЗ-21013, 1986 г. в., 750 у. а. Т. у Маладзечне 37607.
• Опель-Амегу-В, караван, CD, 11.1994 г. в., зялёны перламутр, усе навароты, 1 месяц з Германіі, 5450 у. а. Т. у Маладзечне 32932.
• А/м ФВ-Пасат, 1986 г. в., 1.6Д, хэтчбек, 1100 у. а. Т. у Маладзечне 36854.
• Опель-Астру, 1994 г. в., 1.6Б. Т. у Мядзеле 54045.
• А/м Опель-Рэкорд, 1983 г. в., АКПП, нерастаможаны, у добрым стане, 600 у. а. Т. у Валожыне 52149.

КУПЛЮ

• Рухавік да трактара Т-25. Т. у Вілейцы 66286.
• Трактар МТЗ б/у, нядорага. Т. у Маладзечне 96036.
• Сельгасшыны 5,50 - 16^0, 6,50 - 16^0, 7,50 - 16^0; пратэктар "елачка". Т. у Маладзечне 36918, 31434.
• А/м Форд-Фіесту, 1981 г. в., або з/ч. Т. у Маладзечне 63764.
• Прычэп да л/а, б/у. Т. у Вілейцы 53950.
• Іншамарку (можна аварыйную), не старэй за 1988 г. в., да 1000 у. а. Т. у Маладзечне 77985, 30513.

ПАСЛУГІ

• Вазьму спадарожніка ў Польшчу за а/м. Тэл. (8-029) 6014964.
• Вазьму ў Польшчу за а/м. Тэл. (8-029) 6014968.

ІНШАЕ

• Знойдзены дзяржнумар аўтамабіля 8831 ОТ. Т. у Маладзечне 39489 (пасля абеду).

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

• Дом-дачу ў вёсцы (гаспабудовы, добры даезд); сячкарню. Т. у Маладзечне 66530.
• 2-павярховы дом без унутранай аддзелкі, комплекс гаспабудоў пад адным дахам, участак 17 сотак. Т. у Астраўцы 22215 (8^{00}-21^{00}).
• Дом у в. Іпішчавічы. Т. у Вілейцы 40248 (10^{00}-14^{00}).
• Дом у в. Жаўткі (участак 25 сотак, калодзеж, малады сад, хлеў). Т. у Вілейцы 57114.
• 3-пакаёвую кватэру; ВАЗ-21063 на запчасткі. Т. у Вілейцы 58814.
• Дачны ўчастак 0,10 га, 85 м ад вадасховішча. Т. у Вілейцы 56927.
• Паўдома ў цэнтры. Т. у Вілейцы 56248.
• Дачу каля в. Заскавічы. Т. у Смаргоні 54447.
• Дачу-дом у накірунку электрычкі Маладзечна-Мінск, непадалёку ад прыпынку (цагляны будынак у 3-х узроўнях, прыбудаваная веранда, печ, камін, газ, вада, мэбля, участак 15 сотак ландшафтавага тыпу, гаспабудовы, сад). Нядорага. Т. у Мінску 177314 (увечары) або (8-029) 6860412.
• Дачу ў дачным каап. на ст. Баяры па ходзе электрычкі на Мінск. Дом з бярвення 6x9, 2-гі паверх каркасны, падвал, гараж, участак 10 сотак. Т. у Маладзечне 75232.
• Дачны ўчастак, 10,5 сотак, з вагон-домікам 3x8, прып. Мясата. Тэл. у Маладзечне 71954 (з 13-00 да 14-30), Гена.
• Дом у пгт. Крывічы (0,22 га, тэл., лазня, сад, гаспабудовы). Т. у Маладзечне 90419. Т. у Мядзеле 43288.
• 3-пакаёвую кватэру ў в. Пруды. Т. у Маладзечне 29134.
• Тэрмінова у Маладзечне гараж у ГК-21 (6x4 м, з падвалам). Нядорага. Т. у Мінску 177314 (увечары) або (8-029) 6860412.
• Дом у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. (0,55 га, лазня, сад, гаспадарчыя пабудовы). Т. у Маладзечне 54098 (пасля 17^{00}).
• Двухпавярховы драўляны 5-пакаёвы дом у в. Мазалі Маладзечанскага р-на (25 сотак, надворныя пабудовы, малады сад, студня) для пастаяннага жыхарства або пад дачу. Праезд аўтобусамі: Маладзечн-Ілья, Маладзечна-Радашковічы (праз Граніцы). Адлегласць ад Маладзечна — 14 км. Кошт — 3000 у. а. Звяртацца да суседа ў Мазалях — дом №34 або па тэл. у Мінску 2862700.
• ЗАТ "Прадпрыемства Фраст" ва ўласным новым элітным доме (Вілейка, вул. Гагарына, 8) прадае 3-пакаёвыя кватэры (без унутранай аддзелкі, агульная плошча кожнай кватэры — больш за 100 м², жылая — больш за 60 м², з гаражамі да гэтых кватэр у падвальным памяшканні дома). Т. у Вілейцы 54634, 53067, 55967.
• Драўляны дом (Мінская вобл., Вілейскі р-н, в. Ілья, вул. 17 Верасня, д.18, Ядвіга Мар'янаўна Камінская), памер 8x12 м, усе пабудовы, прысядзібны ўчастак 0,33 га. Т. у Вілейцы 76325.
• Дом пад дачу ў в. Рабунь, Вілейскі р-н (аг/пл. 79 м², сад, вялікі ўчастак). Т. у Вілейцы 56871, 78192.
• Прыватызаваны ўчастак 15 сотак (добрае месца, добры пад'езд, водаправод, 200м да аўт/прыпынку Снежкава, пабудаваны фундамент хлява-гаража з ямай для рамонту, 2-ма падваламі). Ёсць зруб 7,5x7,5 (вокны, дзверы заводскія, стандартныя), вароты гаражныя (станд., зав.). Т. у Вілейцы 53518 (удзень), 57040 (увечары).
• Дом у Вілейцы (200/80/22, участак 14 сотак, сад, сажалка, тэлефон). Т. у Вілейцы 52878.
• Дом у в. Мясата (гараж, калодзеж, газ, недалёка ад прыпынку электрычкі, побач лес, рака). Т. у Маладзечне 67452.
• Дом у в. Стайкі Валожынскага р-на. Т. у Валожыне 58067 (пасля 18^{00}).

КУПЛЮ

• Зруб для лазні 4x5 або 4x4. Т. у Маладзечне 67389.

МЯНЯЮ

• 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы на Маладзечна або прадам. Т. у Маладзечне 35232.

НАЙМУ

• Найму кватэру. Т. у Вілейцы 58739.
• Тэрмінова дом або кватэру. Т. у Маладзечне 53798.
• Найму аднапакаёвую кватэру з тэлефонам. Т. у Маладзечне 69159.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

• **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293. Ліц. №04599 Белбытсаюза ад 18.10.1999 да 18.10.2004 г.
• **ВЯСЕЛЬНЫ** салон **"РАКСАЛАНА"** прапануе **НОВЫЯ** мадэлі 2002 г. Гасцініца "Маладзечна". Т. у Маладзечне 71676, 51070. Ліц. №00582 Белбытсаюза ад 4.06.1999 да 4.06.2004 г.
• **ВЯЧЭРНІЯ** сукенкі. Т. у Маладзечне 68547. Ліц. №05405 Белбытсаюза ад 28.05.2000 да 28.05.2005 г.
• Прыгожыя **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ** убранні. Аксесуары бясплатна. Т. у Маладзечне 50825. Ліц. №03716 Белбытсаюза ад 13.08.1999 да 13.08.2004 г.
• **МІЛЫЯ НЯВЕСТЫ!** Усё для вас! Пярсцёнкі на а/м. Т. у Маладзечне 30848, 26308. Ліц. №01795 БДААБАН ад 8.05.2001 да 8.05.2006 г.
• **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ ЎБРАННІ.** Новыя мадэлі. **НЯДОРАГА.** Т. у Маладзечне **50510.** Ліц. №02477 БДААБАН ад 30.07.2001 да 30.07.2006 г.
• Вясельна-вячэрні салон пракату. Новыя ўборы. Маладзечна, вул. Касманаўтаў, 10. Т. у Маладзечне 77382. Ліц. №03576 БДААБАН ад 31.01.2002 да 31.01.2007 г.

ВІДЭАФОТАЗДЫМКА

• Відэа-, фотапаслугі. Нядорага. Т. у Маладзечне 25625, 25648. Ліц. №611 МК РБ ад 22.03.1999 да 25.03.2004 г.

ІНШАЕ

• **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ.** Ліц. №1244 МП РБ ад 05.02.1999 да 05.02.2004 г. **КУПІМ** на запчасткі тэлевізары, відзамагнітафоны, прыборы. Лямпавыя не купляем і не рамантуем. Т. у Маладзечне 34740.
• Сталярна-аддзелачныя работы, якія не патрабуюць ліцэнзіі. Т. у Маладзечне 52506.
• Выканаю абліцовачныя работы, якія не патрабуюць ліцэнзіі. Т. у Маладзечне 66094 (пасля 21^{00}).
• Перамотка электрарухавікоў адна- і трохфазных. Т. у Валожыне 52757, 52577. Пасв. №012833 Мінаблвыканкома ад 26.06.2001 г.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

• Дзверы, вокны — б/у. Т. у Маладзечне 37299.
• **ЛІНОЛЕУМ,** панелі ПВХ, МДФ. Дастаўка па Маладзечне і ў Вілейку — бясплатна. Т. у Маладзечне 39343.
• Прафнасціл, пліты перакрыцця. Т. у Маладзечне 75239.

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

• Пральную машыну Сібір, б/у; дываны. Т. у Вілейцы 58712.
• Брэсцкую газавую пліту, мадэль 1445, б/у, у добрым стане, нядорага. Т. у Вілейцы 56024.
• Каляровы тэлевізар Гарызонт, б/у, у добрым стане; газавую 4-канфорачную пліту, б/у, у добрым стане. Т. у Вілейцы 53518 (удзень), 57040 (увечары).
• КТ Нокія, 70 см; пральны аўтамат, 100 у. а. — б/у, гарантыя. Т. у Вілейцы 58108.
• Пральную машыну-аўтамат, тэлевізар, печ СВЧ, відзамагнітафон — б/у. Тэл. (8-029) 6535923.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

• Піяніна. Т. у Маладзечне 75239.

МЭБЛЯ

• Пад заказ: **КУХНІ** камплектуем, **СЕКЦЫІ**, **СПАЛЬНІ**, дзіцячыя пакоі, шафы. Т. у Маладзечне 42804, (8-029) 6539653. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Пасв. №010668 Мінаблвыканкома ад 26.06.2001 г.
• Мэблю ААТ "Мінскпраектмэбля" ніжэй за цэны вытворцы. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Т. у Маладзечне 74011, 32320.
• Шафу 3-створкавую, б/у, секцыю НАЧ, тумбы прыложкавыя. Т. у Маладзечне 69159.
• Кухню Бабруйчанка. Т. у Маладзечне 69600.
• Спальню Мара (новую, б/упакоўкі). Т. у Маладзечне 51241.
• Мяккі куток, шафу, ложкі, матрацы. Т. у Маладзечне 66851.
• Новую мэблю беларускіх фабрык. Т. у Маладзечне 69600. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №593 МГВК ад 27.10.1998 да 27.10.2003 г.

ЖЫВЁЛА

• Гадавальнік сабак у Мядзеле прапануе пародзістых шчанят сярэднеазіяцкай аўчаркі з радаслоўнай. Т. у Мядзеле 50661.
• Гадавальнік "Долли" прадае персідскіх кацянят з радаслоўнай. Т. у Маладзечне 62689.
• Карову 8 год. Т. у Маладзечне 66261.
• Цялушку цельную. Т. у Вілейцы 60250.
• Шчанят рызеншнаўцэра. Дорага. Т. у Маладзечне 63368.
• Шчанят пароды баксёра з радаслоўнай. Нядорага. Т. у Маладзечне 74917, 37943.
• Шчанят пудзеля карлікавага, серабрыстага. Т. у Смаргоні 32551.
• Кабана ж/в. Вілейскі р-н, в. Куранец, вул. Партызанская, д.41.

ІНШАЕ

• Чэкі "Жыллё". Тэл. (8-029) 2764209.
• Шырокі выбар бланачнай прадукцыі: усе віды накладных, пуцявых лістоў, адрыўныя талоны, новыя кнігі бухуліку для прадпрымальнікаў і юрыдычных асоб. Расходныя матэрыялы. Т. у Смаргоні 33077. Ліц. №34 Смаргонскага РВК ад 30.06.2000 да 30.06.2005г.
• **КАМП'ЮТЭР PI-PIV, КАМПЛЕКТУЮЧЫЯ – Б/У, ГАРАНТЫЯ. Т. у Маладзечне 65380, 60239, 64687, (8-029) 6432423.**
• Камп'ютэр. Т. у Вілейцы 58418.
• Машыну для ліцця пад ціскам 71107. Т. у Маладзечне 74011, 32320.
• **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Якасць, рэальныя кошты. Маладзечна, вул. Лібава-Роменская, 46 (насупраць музея). Т. у Маладзечне 70656.
• Радыётэлефон (10-30 км); кватэрна-офісны з АВН (300 м-1 км). Т. у Маладзечне 69521.
• **ЦУДА-ПЕЧКУ** для абагрэву памяшканняў рознага тыпу і прыгатавання ежы. Паліва — салярка, 120 гр/гадз. Т. у Маладзечне 70448 або месца на калгасным рынку. Падлягае абавязковай сертыфікацыі.
• Гандлёвы кіёск з месцам (Маладзечна, вул. Л. Талстога — р-н калгаснага рынку). Тэл. (8-029) 6741575. Т. у Маладзечне 71602.
• **ПОМНІКІ**, агароджы: якасна, нядорага, паслугі, скідкі. **Т. у Маладзечне 71986, (8-029) 6536934**.
• Ліццё і пакрыццё NiT зубных пратэзаў. Т. у Маладзечне 74011, 32320.
• Гранітныя помнікі. Нядорага. Т. у Маладзечне 54026.
• Пчаліныя домікі. Дастаўка. Т. у Маладзечне 60903.
• **ПРАДПРЫМАЛЬНІК РЭАЛІЗУЕ ЦЫБУЛЮ РЭПЧАТУЮ (ПОЛЬШЧА).** Т. у Маладзечне 60620, (8-029) 6260620.
• Тэрмінова вагончык на колах, 6 вокнаў, 2,5x2,5x5 м. Т. у Вілейцы 57170, Аляксандр.
• Новы CD-плеер з Германіі. З антышокам і без. Танна. Тэл. (8-029) 6110481.
• Станок свідравальны; пральную машыну-аўтамат; в/к Хітачы; наждак; ціскі вялікія. Т. у Вілейцы 52878.
• Чахол + антэну (6 см) для Harvest-7. Куплю камп'ютэр. Т. у Маладзечне 63095.
• Дровы; блокі г/с (Смаргонь). Т. у Маладзечне 66534.

КУПЛЮ

• **ФОТААПАРАТЫ,** аб'ектывы, **САМАВАРЫ** вугальныя, патэфоны, гадзіннікі, ступы, бюсты і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542.
• **АГРЭГАТ ФАРБАВАЛЬНЫ** высокага ціску **"ВАГНЕР-7000".** Тэл. (8-029) 6335730.
• Купляем буйную рагатую жывёлу. Цана дагаворная. Тэл. (8-029) 6768201.
• Частатамер, асцылограф, вальтметр лічбавы, вымяральнік АЧХ, генератар ВЧ і інш.; дыёд і тырыстар больш за 100 А. Т. у Смаргоні 36995 (увечары).
• Акцыі расійскіх кампаній: "Норильский никель", "Сибнефть", "ЛУКойл" і інш. Т. у Мінску 2511178.
• Чэкі Жыллё. Т. у Маладзечне 61123 (17^{00}-21^{00}).
• Манеты да 1917 г., фотаапараты, антыкварыят. Т. у Маладзечне 65126.
• Бульбу буйную. Т. у Маладзечне 30590.
• Дорага пускацель, аўтаматычны выключальнік, кантактар, рэле, кнопкі і інш. Тэл. (8-029) 6513324, (8-029) 6618166.
• Каляровы тэлевізар, нерабочы. Т. у Маладзечне 74749.
• Чэкі "Жыллё". Тэл. (8-029) 6025405.
• **РАЗРАДНІК РВО, ІЗАЛЯТАР ИПУ, ШЫНУ**, рэле, кантактар, пускацель, выключальнік ВА, АВМ, А3716, АЕ, АП, кантролер, КУ-701, кнопкі КЕ, ПКЕ, ПКТ і інш. Тэл. (8-029) 6507515.
• Прафнасціл. Т. у Маладзечне 66534.
• Гандлёвую палатку. Т. у Маладзечне 63955.
• Прыпой ПОСТ 60-61. Т. у Маладзечне 37781.

ЗГУБЛЕНА

• Згубленае пасведчанне інваліда з дзяцінства серыя 09 №424104 на імя Андрэя Віктаравіча Куніцкага лічыць несапраўдным.

ІНШАЕ

• Пракат гульнявых прыставак Sony PlayStation. Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379. Ліц. №01796 Белбытсаюза ад 8.05.2001 да 8.05.2006 г.
• Матэматыка і тэхнічныя прадметы. Т. у Маладзечне 52329.
• Запрашаем мужчын (будаўнікоў, разнарабочых) і жанчын. Т. у Мінску (8-029) 6028710 (9^{00}-19^{00}).

ПАТРАБУЮЦЦА

• Патрабуюцца вадзіцелі для работы на міжнародных перавозках. Т. у Вілейцы 42337.

ШУКАЮ РАБОТУ

• Шукаю работу па рамонце халадзільнікаў. Т. у Маладзечне 76721.

КРЫЖАВАНКА

Ірына САХАЦКАЯ.

Па гарызанталях: 1. Задняя частка шыі ў жывёлы (разм.). 3. Бакавая сценка марскога судна, самалёта. 5. Гвалтоўны захоп чужой маёмасці. 9. Каўбойскія спаборніцтвы. 10. Рагавы завостраны выступ на нагах самцоў некаторых птушак. 11. Лічба. 12. Падводная водмель. 15. Птушка сямейства драздовых. 16. Род ядавітай змяі. 19. Жаласны енк, выкліканы болем або вялікім горам. 22. Мінерал, адна з крышталічных разнавіднасцяў крэменязёму. 25. Поле, паласа, прастора паміж якімі-небудзь межамі. 26. Воз. 27. Бахчавая расліна з сямейства гарбузовых. 28. Чырвона-буры налёт на паверхні жалеза. 29. Прадмет кухоннага ўжытку. 31. Вадкасць, насычаная сокамі засоленых у ёй прадуктаў. 34. Асвятляльная апаратура, якая змяшчаецца за бар'ерам. 36. Аднастайны раскацісты гук. 39. Галоўная гераіня аповесці Л. Кэрала. 41. Тое, што і крок. 43. Сорт канатоўнай паўднёвай яблыні. 45. Тонкі плоскі кавалак якога-небудзь матэрыялу. 46. Спартыўны бег на 42 км 195 м. 47. Партыя для аднаго голасу. 48. Бавоўняная ці шаўковая тканіна.

Па вертыкалях: 1. Выраб з лубу, бяросты для захавання чаго-небудзь. 2. Грашовая адзінка ў Чэхіі, Даніі, Швецыі. 3. Паэт і музыкант, выканаўца ўласных песцень. 4. Асобны чалавек, індывідуум. 6. Страва, прыгатаваная з буракоў і іншай агародніны. 7. Грашовае спагнанне са службовай асобы за няправільныя выдаткі. 8. Чалавек, здатны ў прыгатаванні розных страў. 10. Бразготкі, бомы. 13. Хімічны элемент, газ без колеру і паху. 14. Частка плоскасці, абмежаваная акружнасцю. 16. Пра чалавека моцнага целаскладу. 17. Спецыяліст па прыгатаванні ежы. 18. Старадаўняя колючая зброя; піка. 19. Прадукт перагонкі нафты. 20. Мінерал, разнавіднасць агату. 21. Пастава цела пад вуглом паміж гарызантальнай і вертыкальнай плоскасцю. 22. Самец качкі. 23. Мужчынскае імя. 24. Невялікі шчыпковы музычны інструмент у выглядзе фігурнай скрыпкі са струнамі. 30. Спецыяліст па аграноміі. 32. Замкнёная выпуклая крывая лінія ў выглядзе яйка. 33. Кантора, канцылярыя, служба. 35. Узяцце пад варту, пазбаўленне волі. 37. Малы ваенны карабель. 38. Афіцыйна ўстаноўленая сума збораў, аплаты за што-небудзь. 39. Грошы, што выдаюцца ў лік будучых плацяжоў. 40. Старая мера даўжыні, роўная 0,71 м. 42. Жаночае імя. 44. Прадукты харчавання.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў №6

Па гарызанталях: 3. Бравада. 5. Барак. 9. Засада. 10. Ананас. 11. Зараза. 13. Аналаг. 14. Саван. 15. Асананс.

Па вертыкалях: 1. Парада. 2. Барана. 4. Старана. 6. Джатака. 7. Баран. 8. Палац. 12. Агарак. 13. Абабак.

Гараскоп 18 – 24 лютага

Авен (21.03–20.04)

Эксперымент, які вы распачалі, наўрад ці можа прывесці да поспеху. Цяпер не час штосьці мяняць. Лепш займіце асцярожна-разведвальную пазіцыю і старанна аналізуйце свае дзеянні. Не захапляйцеся алкаголем.

Цялец (21.04–21.05)

Вы прцягваеце знаходзіцца ў "групе рызыкі" прастудных захворванняў, могуць абвострыцца некаторыя хранічныя хваробы. Узрастуць патрабаванні да вас з боку кіраўніцтва, і лепш гэтаму не супраціўляцца. У сямейным жыцці – дробныя праблемы.

Блізняты (22.05–21.06)

Магчымыя сваркі з дзелавымі партнёрамі. Паездка і сустрэчы не прынясуць задавальнення і радасці: вы будзеце адсунутыя на другі план. Аднак ранейшыя напрацоўкі прынясуць матэрыяльную выгаду.

Рак (22.06–23.07)

Паступяць значныя грашовыя сродкі з крыніцы, якую вы для сябе лічылі канчаткова згубленай. Магчымая паездка, якая можа памяняць на некаторы час вашае асабістае жыццё: знаёмства акажацца прыемным. Але не вельмі захапляйцеся!

Леў (24.07–23.08)

Акалічнасці, якія ад вас не залежаць, могуць змяшаць карты і выбіць вас на некаторы час "з гульні". Вам давядзецца займацца не тым, што вы сабе намецілі, а тым, што вам прапануе жыццё: папяровыя праблемы застарэлага характару, уладкоўванне адносінаў. Усплыве штосьці з далёкага мінулага.

Дзева (24.08–23.09)

Увесь перыяд вам давядзецца правесці на колах або на нагах: калі і не адправіцеся ў камандзіроўку, то набегаецеся па справах і даручэннях! І менавіта ў гэтыя дні павышанай увагі і клопату запатрабуюць члены сям'і і дзеці. Нязначныя фінансавыя паступленні дапамогуць залапіць дзіркі ў асабістым бюджэце. Чакайце гасцей.

Шалі (24.09–23.10)

У эмацыянальным плане – некалькі непрыемны перыяд, звязаны з унутранымі перажываннямі, самаедствам і спробай абвінаваціць навакольных у дрэнным настроі. Крыху разбавіць гэтую сітуацыю пісьмо або званок старога сябра.

Скарпіён (24.10–22.11)

Менавіта ў гэты перыяд можна зарабіць нядрэнныя грошы асабістай абаяльнасцю. Усе здзелкі, якія могуць заключыць бізнесмены, будуць грунтавацца на ўменні Скарпіёна маніпуляваць іншымі людзьмі. Добры перыяд для прымірэння з праціўнікамі.

Стралец (23.11–21.12)

Свабодныя ад шлюбу Стральцы адыдуць ад спраў і кінуцца ў глыбіні каханя. Тыя ж спакусы чакаюць і сямейных прадстаўнікоў гэтага знака: магчыма, усплыве адна з ранейшых сувязяў, і ваша страсць да абнаўлення можа вельмі нашкодзіць рэпутацыі.

Казярог (22.12–20.01)

У гэты перыяд добра нешта набываць для дома, укладаць грошы ў нерухомасць. Купіце сабе кватэру або дом, што-небудзь з мэблі. Спакойная і роўная атмасфера ў сям'і дапаможа і рабоце. Многія з закінутых спраў атрымаецца давесці да лагічнага завяршэння.

Вадалей (21.01–19.02)

Уваходжанне Сонца ў ваш знак у канцы перыяду азнамянуецца... сваркамі з блізкімі людзьмі. Вы, самі таго не жадаючы, усіх пакрыўдзіце і давядзеце да слёз. Ваш агрэсіўны настрой можа быць спрыяльны толькі для работы, таму паспрабуйце максімальна адгарадзіць сябе ад навакольных.

Рыбы (20.02–20.03)

Неспрыяльны перыяд для тых Рыб, справы якіх знаходзяцца ў судзе. Калі ў вас ёсць магчымасць, ухіліцеся на які тыдзень ад любых судовых разбораў. У астатнім – спакойны перыяд, напоўнены простымі стасункамі, зразумелай работай і невялікімі фінансавымі паступленнямі ў выглядзе прэміі.

ШТО ПРА НАС ПІСАЛІ 95 ГОД ТАМУ

У Хаценчыцах «амерыканскі» старшыня

Хоценчыцы Вилейскаго пав. 8 февраля быў валасны сход, на каторым пастанавили змяниць старога старшыню Кулешу и выбрали Ивана Ивашынку, каторы быў у Сыбиры и Амэрыцы. Кулеш жэ праслужыў старшынёю 27 гадоў, заслужыў ад начальства 4 медали, назбираў шмат грошэй (бадай ужо не з начальства!) и купляе цяпер зямлю. Усе выбарные прасили земскага змяниць и писара, але земски не пазволиў. Мужыки хочуць падаваць прашэнне губэрнатору, каб писара змяниць. На сходзе некаторые вёсковые жалилися, што брали з их болей падаткоў, як трэба. Але земски ня слухаў жалоб и сказаў, што губэрнскае Прысутства назначыць писару, як и раней 370 руб. а сход пастанавиў атпусциць 200 р. ў год

г.

Першая Беларуская Газэта з Рысунками «Наша нива». №7 ад 18 лютага 1907 г.

Хочаш зарабіць – збірай шыпшыну

МЯДЗЕЛ. Можна някепска зарабіць, нарыхтоўваючы лекавую сыравіну. Так, у аптэцы Купы найбольш зарабілі два здатчыкі – па 390 тысяч рублёў. Здалі яны па 100 кілаграмаў шыпшыны.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар **Аляксандр МАНЦЭВІЧ**.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж **8900 экз.** Індэкс **63212** (індывідуальная падпіска), **63369** (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу – цана свабодная. **№7 (356) 15.02.2002.** РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. № 561. Падпісана ў друк у 13.00 14.02.2002

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41, 5-07-99.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
http://regionnews.promedia.minsk.by

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. **Тэл. 69667, 53841.**
Вілейка: вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». **Тэл. 53935, 55284.**
Смаргонь: вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». **Тэл. 33077, 34353.**

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ «Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета»